

| repertoár
malé scény
ročník 6
1968

11

rms

VYSTAVUJE FRANÇOIS

PENSION PANÍ MARBLOVÉ

SONORA MORROW

Ačkoli skutečnost, že se její manžel odebral na věčnost, byla pro paní Marlovou zarmucující, nedalo se popřít, že se do povinného smutku za druhá čtyřicetiletého manželství mísil značný pocit úlevy. Pan Marble byl za svého života protiva a ztrpčoval své ženě pořádně život.

Jejím prvním návštěvníkem po pohřbu byl jediný žijící příbuzný, synovec, kterého si nikdy příliš nevážila.

„Teto Matyldo,“ pravil synovec Mervin s dobře hraným zármutkem, „dovedu si představit, jak se musíš cítit osamělá. Ale teď už můžeš aspoň dát zbourat tu starou barabiznu a postavit něco moderního.“ Sklonil skromně hlavu. „Kdybych ti mohl být nějak nápomocen při vyřizování finančních záležitostí ...“

Abys mohl strkat nos do mých věcí a po mé smrti všechno zdědit, pomyslela si. Nahlas řekla jenom: „Díky, Mervine. Budu o tom uvažovat.“ Pak ho vypoklonkovala.

Odešla do kuchyně a vyhledala všechny své sbírky receptů a kuchařské knihy. Vaření bylo totiž její velkou vášní, které za života svého muže nemohla nikdy holdovat. Pak vzala svoji rozsáhlou sbírku kriminálních románů, které také musela během svého manželství před manželem ukrývat, a umístila ji na čestné místo v ložnici.

Připravila si šálek čaje a dala se do studia kuchařské knihy. Kachna à l'Orange, Boeuf Stroganoff, jehněčí curry, játrová paštika ... Sliny se jí sbíraly v ústech. Brzy najde i vděčné odběratele pro tyto pochoutky, neboť se rozhodla otevřít ve svém domě pension.

Během týdne našla tři velmi milé nájemníky, dvě mladé sekretářky a staršího vdovce, zástupce pojišťovny. Mervin byl zděšen, když se to při své další návštěvě dověděl.

„Jak si to vlastně představuješ, tetinko? Všechn ten ruch a práce ...“

„Vždycky jsem si přála pension s hosty, kterým bych mohla vařit. Ted' konečně mohu své přání uskutečnit a ty mi v tom nemůžeš bránit.“

Rezignovaně vzdychl. „Tak dobrá. Ale aspoň mě tu nech bydlet. Samozřejmě budu platit nájem jako všichni ostatní,“ dodal chvatně. „Mohl bych ti přece pomáhat...“

Ráda nerada musela souhlasit, protože měla ještě dva pokoje volné.

Její pátým nájemníkem se stal příjemný mladý muž, povoláním grafolog, jak jí sdělil.

Dny plynuly a paní Marblová byla spokojená.

Jednoho čtvrtetního večera přišla při společné večeři řeč na povolání jejího pátého nájemníka, pana Granta.

Obě sekretářky byly nadšeny. „Nemohl byste nám udělat rozbor písma, pane Grante,“ prosily. „Jen tak pro legraci. Musí to být šileně zajímavé.“

„Ale rád,“ řekl přívětivě pan Grant. Odsunuli talíře a každý stolovník napsal jeden odstavec – co ho zrovna napadlo. Grant je požádal, aby lístky nepodpisovali a hlasitě je pak předčítal, aby každý věděl, kdy je na řadě. Studoval rukopis, smýčky, spodní délky, čárky přes t, sílu o a d. Pak podal charakteristiky přítomných – vesměs hodně lichotivé posudky.

Když paní Marblová sklízela ze stolu, povšimla si, že pan Grant strčil lístky do kapsy, ale nepřikládala tomu žádný význam. Bylo skoro deset, když domyla nádobí a připravila snídani na ráno. Rozhodla se, že si ještě udělá šálek čaje a přečte si v kuchyni noviny. Ulekla se, když vedle sebe náhle uviděla pana Granta.

„Božinku,“ zaskoktala. „Myslela jsem, že vy mladí jste všichni odešli ven.“

„Musím s vámi mluvit,“ pravil rozpačitě. „Je to důležité.“

„Samozřejmě. Nechtěl byste šálek čaje?“

„Rád.“ Posadil se. Pak začal: „Nemyslete si, prosím, že se chci plést do vašich záležitostí, paní Marblová. Ale – rukopis vašeho synovce mi dělá starosti.“

Nebyla překvapena. „Myslíte tím, že je chamtivý, líný a žravý? To už vím dávno, pane Grante. Bylo to od vás hezké, že jste v jeho přítomnosti o tom pomlčel, ale já svého synovce znám. Proto jsem se také postarala, aby po mé smrti nic nezdědil. Nedostane ani haléř.“

Pan Grant ulehčeně povzdechl. „To mě uklidňuje.“

„Ostatně,“ dodala suše paní Marblová, „příležitostně mu to také oznámím, aby si nedělal klamně naděje.“

Grant povstal. „Děkuji mnohokrát, paní Marblová. Jste velkolepá žena – a výborná kuchařka!“

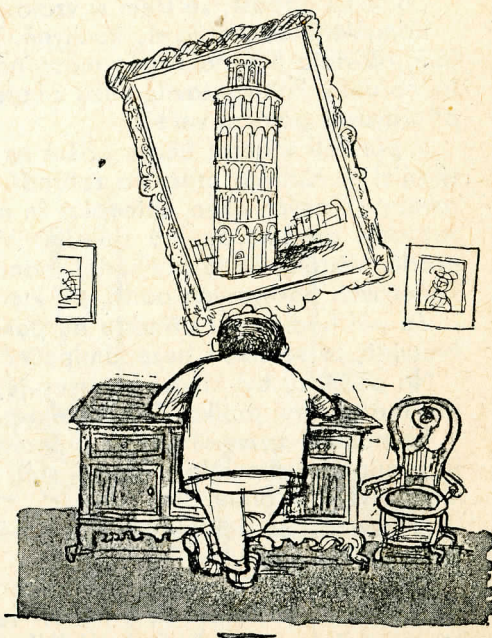
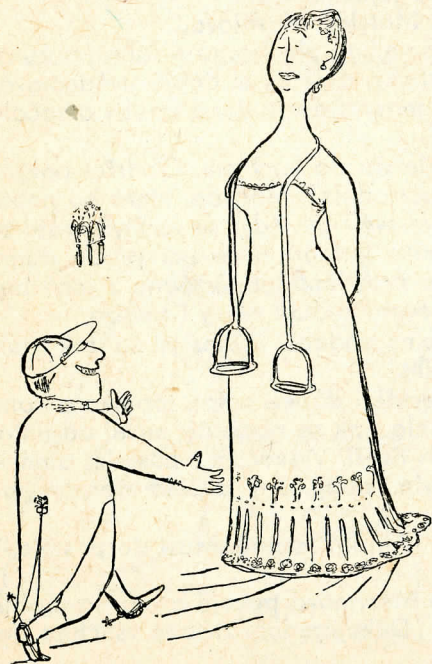
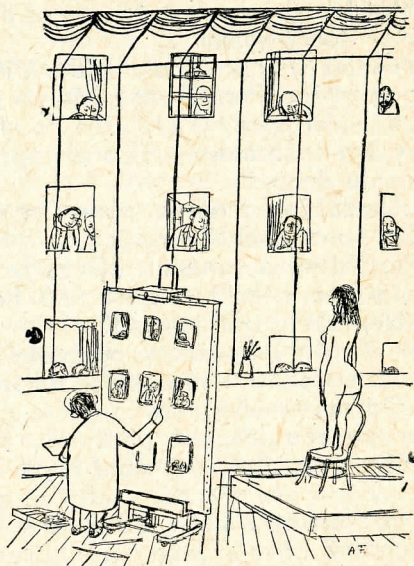
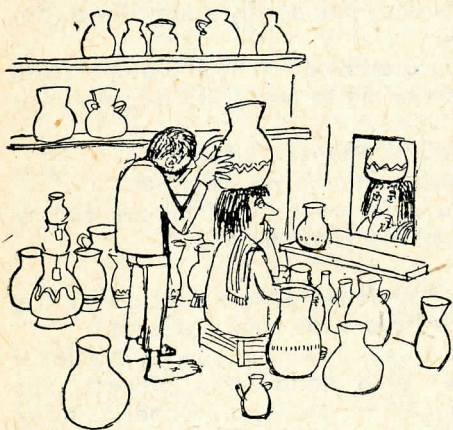
Poděkovala mu a v klidu si dál popíjela svůj čaj. Poněvadž ještě nebyla unavená, dělala si seznam věcí, které by ještě měla pro svůj dům pořídit. Především by bylo třeba nové topení. Rozhodla se, že půjde hned do sklepa podívat se na stará kamna. Když otvírala dvířka od kamen, zaslechla hlasy. Poznala Mervinův hlas a ztichla.

„Tvá úloha tím skončila. Ted' jsme si kvit. Nejlepší bude, když se hned odstěhuješ. Řekni jí, že jsi byl přeložen.“

„Je to milá stará dáma, Mervine, a báječně vaří. Neprovedeš jí nic?“

„Žádné strachy, starouši,“ uklidňoval ho Mervin.

„Tak dobrá, Mervine. Mám ji totiž rád.“

„Nemusíš si dělat žádné starosti. A srdečný dík za obstarání ukázek rukopisů.“

Matylda slyšela dost. Mervin už ji nemohl ničím překvapit, ale Grant dělal takový dobrý dojem ...

Příštího rána probíhala snídaně jako obvykle; pak odešly sekretářky a vdovec do práce. Pan Grant a Mervin zůstali.

„Bohužel jsem byl přeložen do vládního úřadu na východ Států,“ začal pan Grant, „a musím vás proto opustit. Velmi mě to mrzí. Cítil jsem se u vás opravdu dobře.“

„Škoda, že odcházíte, pane Grante. Přeji vám mnoho štěstí.“

Šel nahoru sbalit své věci. Paní Marblová pohlédla na Mervina.

Protáhl se a oznámil: „Dnes se půjdu zase jednou podívat na dostihy. Dostal jsem několik dobrých tipů. Potřebuješ mě ještě, tetinko?“

„Ne, můj hochu, jen jdi!“

Když byl dům prázdný, odebrala se do Mervinova pokoje. Našla dva listy papíru popsané svým vlastním rukopisem a četla s rostoucím úžasem.

„Od smrti mého muže jde to se mnou s kopce. Pokusila jsem se vydělat si něco peněz založením pensionu, protože bych nedokázala přenést přes srdce prodat dům plný stále živých vzpomínek na mého milovaného muže. Ale nyní už nemohu dál – chci za ním. Byla jsem příliš přísná na svého synovce Mervina Welche; od té doby, co bydlí u mne, jsem poznala, že je pilný a ochotný. Křivdila jsem mu a odkazuji mu proto všechn svůj světský majetek. Má předešlá závěť se tímto stává neplatnou.“

Listina byla opatřena jejím podpisem, který nemohla rozeznat od pravého. Přiložen byl ještě druhý list, napsaný také jejím písmem:

„Bůh mi odpusť, že jsem si vzala život. Matylda Marblová.“

Zamyšleně se vrátila do kuchyně. Vzala velkou plechovku s vařeným kuřetem, otevřela ji a nakrájela maso na kostičky, aniž by si dobře uvědomovala, co dělá. Pak postavila mísu s kuřecím masem do studené trouby a začala připravovat páteční večeři.

V pondělí v deset hodin přišel za ní Mervin do kuchyně. Obdržel pokyny týkající se různých prací na zahradě a opět odešel. Matylda, která ho pozorovala z různých oken, shledala, že není ve své kůži. Když se ve čtyři vrátil ze zahrady, oznámil, že má důležité obchodní jednání a že asi přijde domů pozdě. Věděla, že to obchodní jednání je pravděpodobně jedna z jeho nekonečných pokerových partií, při kterých často ztrácel nervy i peníze.

Za půl hodiny mu přinesla do pokoje plný podnos. „Dnes jsi se tak dřel, Mervine, že se musíš bezpodmínečně posílit.“

Na podnosu byl lákavě upraven její speciální důbeží salát, topinka a kandované pečené jablko. S úsměvem přihlížela, jak se nadšeně pustil do jídla.

Po půlnoci zazvonil někdo u domovních dveří. Vyskočila z postele, oblékla si župan a otevřela. Před ní stál Mervin, podpíraný dvěma neznámými muži. Vypadal bídě.

„Mervinovi se udělalo při hře – éé, při jednání špatně. Musí do postele,“ řekl jeden z mužů.

„Samožřejmě.“ Zavedla oba nahoru do Mervinova pokoje a oni ho uložili do postele. „Postarám se o něho,“ řekla. „Děkuji mnohokrát za všechno. Je to asi chřipka, ta teď všude řádí.“

„Jistě, jistě“, odpověděl jeden z cizinců. Pak se co nejrychleji vytratili.

Mervin sténal a naříkal si na nevolnost a bolesti hlavy.

V sobotu ráno se u něho dostavily dýchací obtíže. Paní Marblová ho dala ihned dopravit do nemocnice. O šest hodin později byl mrtev. Dala svolení k pitvě. Nijak ji zvlášť nepřekvapilo, když v neděli odpoledne ji navštívili dva pánové ze Zdravotního úřadu.

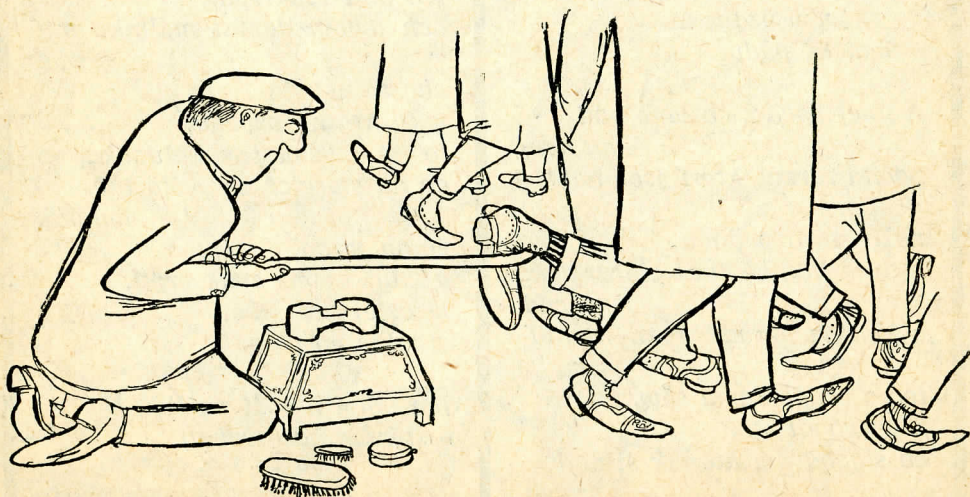
Její hosté, kteří zůstali doma, aby ji utěšovali, byli shromážděni v obývacím pokoji. Paní Marblová je poprosila, aby byli přítomni rozmluvě.

Bylo zjištěno, že Mervin se vrátil nemocný domů v úterý ráno. Dále bylo zjištěno, že se nezúčastnil společné pondělní večeře, jelikož měl ve městě obchodní jednání. Bylo pochopitelné, že všichni zprvu mysleli, že jde o chřipku a nevolali proto lékaře. Na základě pitvy vzniklo podezření na otravu poživatinami a pánové byli velmi znepokojeni tím, že nebylo známo, kde Mervin v pondělí večeřel. Bylo nebezpečí, že stejný osud postihl více hostů dotyčného restaurantu. Vyslovili paní Marblové svou soustrast a odporučeli se.

Když paní Marblová později osaměla v kuchyni, usmívala se. U Jamese, jejího manžela, to byl rybí salát – s podobnými příznaky. Jeho smrt přičetli na vrub starému srdci.

Vesele si pobrukuje připravovala rýžovou nádivku do čtyř kachen na příští den.

Přeložil M. K.

Ve vedlejším domě

Josef Kainar

A třeba právě ve vedlejším
domě
dějou se věci
skoro zázračný.

Jeden tam hlínu jako chleba
hněte
a vemlouvá se špachtlí
přímo do zvířete
reliéfu, kterej nesmí schnout
ve žhavým vzduchu
vršovický půdy.

A jinej počítá, co tane nad
mračny,
počítá záření, který jsou napřed
rudý,
nežli se rozpadnou,
a to je jiná věc než chirurgický
případ,
o kterým nerad, hrozně nerad
mluví
ten s brejličkama sůvy,
o poschodí níž,
co slýchávám ho, jak si myje
ruce.

Ze zvyku doktorskýho,
celý hodiny.
Vodovod zpívá, že von je tak
sám.

A pod ním bydlí jedna mladá
ženská,
a z tý se mládencům
až v očích zatmívá.
A právě vona nemá příležitost,
a vůbec nemá ke komu být
něžná,
a umí chodit,
jak se kdysi psaly
klínovým písmem přísný
zákony
do desek hliněnejch, a co je jí
to platno,
že mládencům se vod ní
v očích zatmívá,
když ona umírá v tý kráse
zaživa.

A třeba právě za vedlejší
stěnou
dějou se lidi, který by ti dali
ze sebe půl,
jen umět zaklepat,
ach jenom dovést malinko mít
rád,

aby to nebylo
jako hra na ozvěnu,
to na ozvěnu pana hlupáka,
co do starejch skal šťastně
huláká,
že on je on,
a když se mu zvuk vrátí,
je celej bez sebe,
a zajde na pivo.

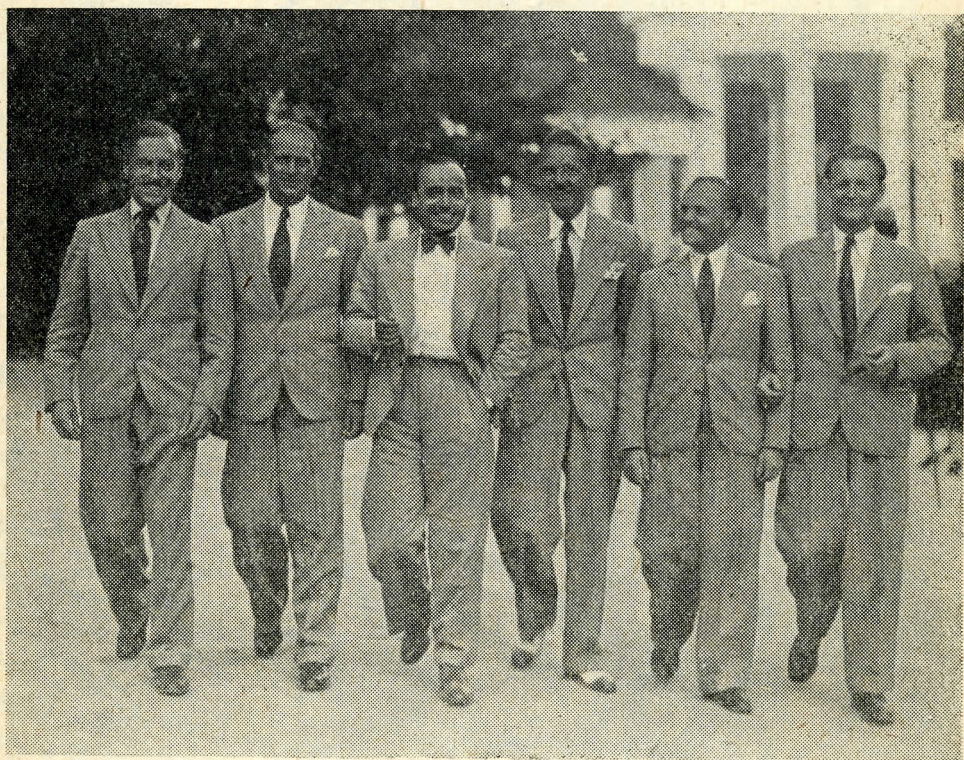
Jen umět klepat na lidi,
a stěnám naslouchati.

Ze sbírky Lazar a píseň

Historie psaná písničkou

R. A. DVORSKÝ

NÁSTUP JAZZU DO EVROPY ZAČAL V DOBĚ PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY, KDY SPOLEČNĚ S AMERICKOU ARMÁDOU PŘIJEL DO PAŘÍŽE TAKÉ PRVNÍ ČERNOŠSKÝ JAZZOVÝ SOUBOR MITCHELL'S Z JAZZ KINGS. TENTO ORCHESTR UČINKOVAL DENNĚ V CASINO DE PARIS A ZPŮSOBIL TAM PRAVOU SENZACI. PŘEDVÁDĚL NEJEN NOVÝ RYTMUS, NOVÉ MELODIE A NOVÉ TANCE, ALE PŘEDEVŠÍM NOVÉ NÁSTROJE – SAXOFONY. NEJVĚTŠÍ ÚSPĚCHY VŠAK MĚL HRÁČ NA BICÍ NÁSTROJE, KTERÝ SEDÁVAL SE NÁSTUP JAZZU DO EVROPY ZAČAL V DOBĚ PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY, KDY SPOLEČNĚ S AMERICKOU ARMÁDOU PŘIJEL DO PAŘÍŽE TAKÉ PRVNÍ

U NÁS?

V kavárnách hrála kvarteta a sexteta koncertní hudbu k poslechu a tančilo se pouze na plesích, kde se hrály kolové tance, čtverylka, beseda a také valčíky, polky a mazurky. Změna nastala teprve po skončení války – především v oficiálních střediscích tehdejší společnosti, jako byla vyslanectví a zvláštní kluby. Tanec se však šířil. Brzy patřila taneční hudba k běžným součástí recepčí, kde se hrávaly moderní rytmy, jimž se v souladu s dobovou nomenklaturou říkalo jazz, přestože s jazzem podle dnešních měřítek neměly téměř nic společného. A jedním z těch, kteří již tehdy tento jazz hrávali, byl první pionýr naší moderní taneční hudby, pianista a zpěvák, dirigent a skladatel, nakladatel a oblíbený člověk R. A. Dvorský, jehož životní osudy jsou vlastně historií české taneční hudby v kostce.

R. A. Dvorský, jehož vlastní jméno správně zní Rudolf Antonín, se narodil 24. března 1899 ve Dvoře Králové a jeho rodné místo mu také poskytlo umělecký pseudonym. Od pěti let hrával na kytaru a housle, k nimž později přidal také piano a harmoniku. Díky svému talentu se již ve školních letech účastnil činně kulturního života rodného města a v šestnácti letech psal dokonce písničky, které vycházely tiskem v pražských nakladatelstvích. Hned po převratu, v prvním roce samostatné republiky přichází královédvorský písničkář do Prahy a začíná v legendárním pražském kabaretu Červená sedma.

„V roce 1919 jsem byl zaměstnán jako redaktor v nakladatelství Springer a současně jsem hrál a zpíval v Hašlerově kabaretu. V té době jsem hodně komponoval první české moderní tance, které vycházely tiskem nejen u nás, ale některé z nich také ve Švédsku, Německu a Anglii. V devatenáctém roce jsem hrál v restauraci Residence (v místech dnešní pasáže kina Světozor) s orchestrem Ladislava Blažkeho: obsazení souboru bylo dvoje housle, cello, klavír, harmonium a basa. Kapelník chtěl soubor zmodernizovat přidáním saxofonu, avšak v té době nebyl žádný hráč na tento nástroj k dispozici. Proto cellista Čákr vynalezl tehdy nový nástroj nazvaný violinofon, což byly vlastně housle s ozvučnicí v podobě trychtýře, která dodávala nástroji zvuk podobný saxofonu, obzvláště ve střední menzúře.“

Začátkem roku 1920 byl na Střeleckém ostrově otevřen Společenský klub a později Cizinecký klub: tam byly zvány zahraniční delegace. Tam také hrával R. A. Dvorský k tanci a současně spolupracoval s Červenou sedmou. Když pak v roce 1921 po zániku Červené sedmy otevřeli v Hyberské ulici Varieté Parisien (v místnostech dnešního Komorního divadla), nastoupil zde R. A. Dvorský jako kapelník pětičlenného orchestru. To již začala moderní hudba pomalu pronikat také do vináren a barů a tomuto proudu se přizpůsobily i kavárny. „Jazz“ se stával samozřejmostí a líbil se především mládeži.

„V roce 1923 jsem hrál s houslistou Willy Bassem v baru Central. Začátkem roku 1924 jsme otevřeli nový podnik Esprit a angažovali banjistu Alexe Rasmussena z Dánska. Později jsem přibral prvního saxofonistu, kterým byl Ondřej Künzl, zaměstnanec továrny na saxofony Koehlert v Kraslicích. Společně jsme účinkovali celou sezónu v Mariánských lázních. Historickým přelomem v mé kariéře byl rok 1925, kdy jsem založil orchestr nazvaný Melody Makers. Na housle a tenorsaxofon v něm hrával František Cink, na altsaxofon Jindřich Kocina a u bicích nástrojů byl černochem jménem Little Billy, kte-

rého po dvou letech vystřídal hráč turecké národnosti Fred Hartford; ten také zpíval, hrál na banjo a stepoval. S tímto souborem jsme odjeli v roce 1929 do Dánska, kde jsme hráli v Adlon klubu v Kodani. Tam jsme dostali první mezinárodní křest. Naše postavení nebylo nikterak snadné, protože jsme museli soutěžit s výbornými anglickými a holandskými orchestry, ale umístili jsme se velmi čestně.

Když jsme se po tříměsíčním pobytu v Kodani vrátili v létě 1929 do Prahy, můj orchestr se rozešel. Byla to pro mě velká rána: znamenalo to dát se do práce od samého začátku, komponovat, aranžovat, nacvičovat, hledat nové spolupracovníky a zpěváky. Nechtěl jsem sestavit orchestr z cizinců, jak bylo tehdy zvykem, ale chtěl jsem dokázat, že i u nás máme dostatek znamenitých hudebníků. Tehdy jsem se seznámil s Karlem Vackem, který byl znám jako všestranný hudebník — hrál na housle, violu, klarinet, saxofon, trubku, pozoun a navíc ještě zpíval. Právě se vrátil do Prahy z Paříže, kde hrál na světové výstavě. Angažoval jsem ho zároveň s Bohumilem Klemrem, houslistou, klarinetistou a tenorsaxofonistou. Dalším hráčem byl Jindřich Kocina, který se mnou spolupracoval již dříve a ovládal dobře saxofon, klarinet a také trochu housle. Soubor doplnil Ferry Friedl: ten obsluhoval bicí nástroje a hrál na kytaru, banjo, harmoniku a saxofon. To bylo původní obsazení nového orchestru Melody Boys, který se stal později známý na celém světě a znamenal novou etapu české taneční hudby. Zkoušeli jsme denně, v noci jsem rozepisoval nová aranžmá, až jsme konečně měli připraven nový kmenový repertoár. Můj pětičlenný orchestr hrál dohromady na dvacet nástrojů a ještě k tomu zpíval. Nástroje se neustále měnily a střídaly a tak vznikla pestrá hudební paleta. Když jsme byli konečně dobře připraveni, zahájili jsme v nově otevřeném podniku Chapeau Rouge. Premiéra byla slavnostní a znamenala pro náš orchestr další velký triumf. Naše popularita brzy překročila hranice a také cizina nás začala definitivně uznávat. Psali o nás v belgickém časopise Music, v americkém Metronome a dokonce anglický Tune Times nás hodnotil velmi vysoko.“

Orchestr R. A. Dvorského začaly stále častěji docházet nabídky k účinkování ve všech částech světa: z Vídně, Ostende, Curychu, Paříže, Ameriky a dokonce i z Indie. Melody Boys však zůstali věrni Praze a jen na letní měsíce odjížděli do Karlových Varů, kde hráli nejčastěji v Park hotelu Richmond. Na podzim 1937 zvětšuje R. A. Dvorský svůj orchestr na 12 členů a připravuje nové snímky pro rozhlas. Při koncertních vystoupeních a zájezdech se orchestr rozšiřuje ještě o skupinu smyčců na 20 a při sérii slavnostních koncertů v Lucerně dokonce na 50 účinkujících: v tomto počtu jsou ovšem zahrnuti i členové smíšeného pěveckého sboru.

R. A. Dvorský se také aktivně podílel na začátcích československého rozhlasu i rozvoji gramofonového průmyslu. „Poprvé jsem účinkoval v rádiu, jak se tehdy rozhlasu říkalo, 5. května 1924. Provozovatelem vysílání byla společnost Radiojournal, hlasatelem byl Adolf Dobrovolný a vysílalo se pouze večer od 7 do 9 hodin ze stanu ve Kbělich. Posluchačů rozhlasu bylo ani 100 a Radiojournal měl jen asi 10 zaměstnanců. Hlasatel Dobrovolný vyprávěl v relacích různé herecké historky, četl úryvky ze Švejka a občas jsem přišel na řadu i já se svým pořadem: hrál jsem na klavír a zpíval za doprovodu houslisty

Cinka a Dána Alexe na banjo. Potom opět pokračoval Dobrovolný ve čtení, vystřídaném trumpetovými sóly, která hrál Emil Čermák.

Posluchačů rozhlasu stále přibývalo a ačkoliv mezi nimi byli povětšinou vyznavači moderní hudby, přece jen se mezi dopisy do Radiojournalu objevily i takové, které byly psány jiným tónem. Pisatelé přirovnávali naši hudbu k indiánské muzice, které prý může porozumět jen stádo divokých opic. O saxofonu psali, že vyluzuje tóny podobné bučení krav. Jelikož jsme nechťeli ztratit posluchače a chtěli jsme je všechny naučit poslouchat jazz, museli jsme hrát také něco jiného: tak se dostaly do našeho repertoáru i valčíky a polky. Jejich obdivovatelé si pak časem zvykli také na moderní taneční písničky – vždyť jsme v rozhlase natočili během let více než 1000 relací!“

První desky natočil R. A. Dvorský na podzim 1923 pro anglickou gramofonovou společnost His Master's Voice. Neměly s jazzem nic společného: hrál na nich jen R. A. Dvorský s houslistou Bassem a na dalších doprovázel Vlastu Buriana. Tehdy však v Československu neexistovala ani továrna na desky – ty se lisovaly v zahraničí –, ani pořádné studio. Ředitel společnosti HMV Conrad bydlíval při svých návštěvách Prahy v hotelu Modrá hvězda (bylo to naproti Prašné bráně, tam kde je dnes Státní banka). V jeho dvou pokojích se tehdy natáčely všechny snímky. Spojovací dveře byly odstraněny a nahrazeny těžkým černým sametovým závěsem, z něhož vyčnívala do jednoho pokoje veliká trouba. Těsně pod ní stál klavír bez horní desky. Nahrávalo se běžným magnetickým způsobem na vosky a výsledný zvuk byl přiškrcený, bez výšek i hloubek. To však nevadilo, protože gramofonová deska byla zázrakem století.

To byly pochopitelně jen začátky. Později jezdil R. A. Dvorský stejně jako další naši umělci nahrávat do Berlína pro značky Odeon a Kaliopé. Systematickou výrobu desek zahájila u nás firma Esta teprve na podzim 1929 a o půl roku později také Ultraphon. Na tyto etikety nahrával R. A. Dvorský se svým orchestrem více než 2000 titulů, které se rozletěly do všech koutů republiky i do zahraničí.

Zvláštní zmínky si zaslouží nakladatelství, které R. A. Dvorský založil v roce 1936 a které se tolik zasloužilo o oživení a podporu domácí tvorby. Začátky byly sice svízelné, protože kapelníci dávali přednost importovaným skladbám, ale Dvorského rozhled a obratnost nakonec slavily svůj triumf – nejvíce po skončení druhé světové války, kdy se mu podařilo umístit některé české písničky u zahraničních nakladatelů a jedna z melodií Alfonse Jindry „Jsem tvůj“ se dokonce umístila na čelném místě anglické Hit parade.

Orchestr R. A. Dvorského, který za války, když se nesmělo tančit, účinkoval na koncertech pro české dělníky v továrnách, se z donucení rozjel v roce 1944 také do Říše, avšak bez svého vedoucího. Dvorský tehdy vážně onemocněl a na delší dobu zanechal aktivní činnosti. Ani po osvobození, když se jeho orchestr rozešel, se nepokusil založit nové těleso a věnoval se spíše nakladatelské činnosti. A pak přišly doby, které nerozvážně negovaly vše, co bylo vytvořeno dříve, bez ohledu na skutečné hodnoty. V té době byl také R. A. Dvorský odsunut do pozadí, což ho velmi zarmucovalo. Hudba mu totiž skutečně přirostla k srdci a stala se nezbytnou součástí jeho života: proto se, jak to jen trochu bylo možné, snažil vrátit ke klavíru a k mikrofonu a proto se

také pustil srdnatě do nerovného boje o přízeň posluchačů po boku daleko mladších a stylově současných zpěváků. Ve svých více než 60 letech se rozjížděl neúnavně na nepohodlné a namáhavé zájezdy, které mu zdravotně jen ublížily. Nemohl se však smířit s tím, že by měl odejít z pódia, on, který miloval svoji hudbu i své posluchače nade vše. 21. června 1966 ještě stál ve studiích Supraphonu, kde nazpíval svoji poslední písničku na desky – Hezkou vzpomínku od Karla Hašlera. A 3. srpna pak přinesly noviny zprávu o jeho závěrečných životních taktích, o poslední tečce za osudy muzikanta, jehož jméno se stalo synonymem historie české taneční písničky.

Dvorského přínos pro naši hudbu nebyl dodnes důkladně zhodnocen a zdá se, že si na podrobný rozbor i ocenění budeme muset ještě chvíli počkat. Jeho význam pro naši kulturu však velmi dobře vystihl Zdeněk Petr, dlouholetý Dvorského spolupracovník: „R. A. Dvorský věřil, že česká hudebnost se nemusí bát vlivu jazu, nýbrž je schopna jej přijmout a po svém se s ním vyrovnat. Zároveň nikdy nepochyboval, že vedle tohoto přílivu městské zábavné hudby si udrží právo na život i písnička, kterou má rád náš venkov – polka a valčík. A proto, ačkoliv začínal jako vedoucího jazzového orchestru, nikdy nezapomínal na taneční hudbu v celé její šíři. Tomu také odpovídala jeho obliba u posluchačů všech vrstev – od městských intelektuálů a vybraného mezinárodního obecenstva karlovarského hotelu Richmond nebo pražského Esplanade až po prosté venkovské posluchače, kteří se těšili na jeho přímé rozhlasové přenosy i studiové programy stejně jako na nové písničky na deskách.“

Stanislav Titzl

LETÍ ŠÍP

HUDBA: RÍŠA JURIST

TEXT: RUDA JURIST

1. Zeptej se děvče ská-ly, modravých le-sů v dá-lij, ozvě-na to-bě
2. Nad řekou stín se sklá-ní, tvůj tábor to-tem chrá- ní a já se plížím

řekne, jak rád tě mám. Tam kde se pe-řej tří-ští,
jak ša-ka-l no- cí sám. Než den se vzbudí bí-lý,

najdem své štěstí pří-ští, svým šípem kně-mu cestu si vyhle-dám.
já vím, že dojdou k cí-li, až svůj šíp najdu, na te-be za-vo-lám.

- le-tí šíp sa-va-nou a sním le-tí srdce mé, kam ten

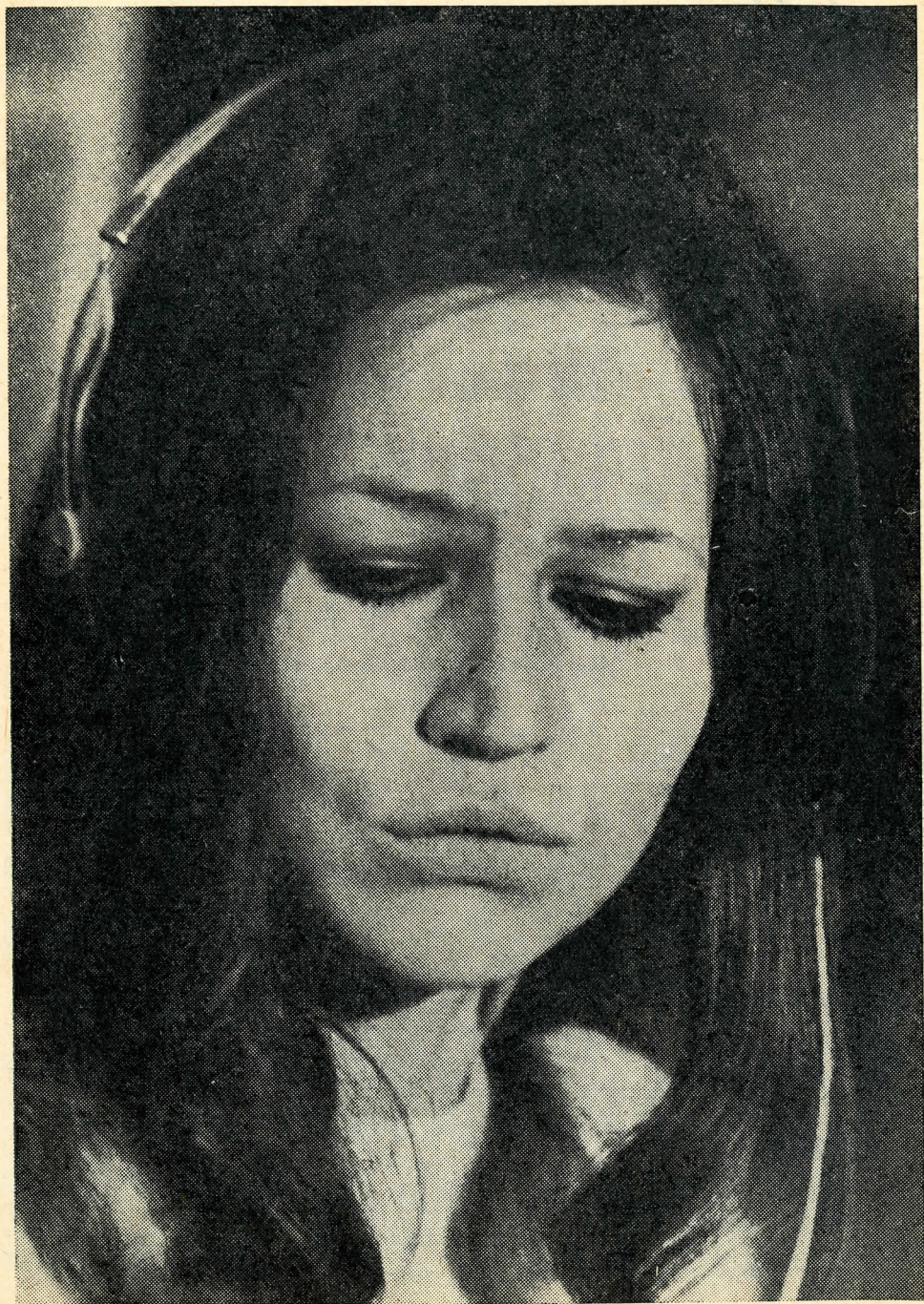
šíp dopad-ne, tam se sej-de-me. Kroky tvé po-ve-de po mých

stopách dobrý duch vmísta, kde nás navždy spojí ru-dý bůh. -

Až uvidíš v dáli stoupat nad kaňo-nem modrý dým, poznáš místo, kde tě

če-kám se svým srdcem touží- cím. Le-tí šíp sa-va-nou a sním

letí srdce mé, kam ten šíp do-pad-ne štěstí naj-de-me.

MÁGOVÉ

ALEXANDR GUYAN

SCI-FI FRAŠKA

PŘELOŽIL JAROSLAV KOŘÁN

Čaroděj

– starý, důstojný, občas trochu rozezlený

Julie

– jeho neteř. Roztomilá, naivní, chvílemi bezostyšně vyzývavá

Smith

– vědec. Američan. Poněkud nudný a váhavý chlapík

Sir Guy

– rytíř. Velice živočišný, halasný a hloupý

Římský voják

– římský voják

O b r a z 1.

Následující příběh se odehrává v roce devět set čtrnáct... alespoň myslím. Konečně, proč by se to nemohlo stát v roce devět set čtrnáct? Jedna z postav hry také říká, že se píše devět set čtrnáct, ale přesto si nejsem úplně jist... Víte, trochu to potom přeskakuje... jaksí, abych tak řekl... ale raději ne... Vy na to přijdete sami. ... Jsme v čarodějné kuchyni. Je ponořena do tmy, prozářené pouze plameny otevřeného ohniště. Vzduch je ztěžklý roztočivými zápachy... některé jsou docela příjemné. Odkudsi z pozadí zní romantická, griegovská melodie. Krásná hudba. Vskutku. Uprostřed místnosti leží na podlaze schoulený, anebo lépe řečeno zdrcený čaroděj Gumbil. Jeho tělo zakrývají záhyby hedvábného roucha. Ale vidíme jeho ruce... a obličej. Je to obličej starého muže. Ano... Starý, moudrý a zděšený obličej... Hudba utichá...

Čaroděj (mumlá) Ty bloude... Ty bídný starý bloude... **(Vzdychá)** Ty idiote... **(Zasténá a pak vykřikne – výkřik násobí ozvěna)** Taková prohra! Ne, prohra to není, určitě ne. Dosáhl jsem už úspěchů, slavil jsem vítězství. Loni... Ale to bylo loni... Důstojné úspěchy a důstojné prohry... **(Vchází Julie)**

Julie Strýčku...! Strýčku...!

Čaroděj Jdižíž, milé dítě... Ponech starce jeho myšlénkám... Neuspěl jsem, milá Julie. Jsem starý smolař...

Julie Nejsi! Není to správné, když se trápíš takovými smyšlénkami. Jsi ten nejšikovnější čaroděj v celém křesťanském světě.

Čaroděj Sedm dlouhých roků jsem na tom pracoval, a nadarmo. Sedm roků jsem se s tím lopotil, užil všeho svého umění, každé částičky svých vědomostí, všeho, co jen tuším, co se domnívám... Zasněžil jsem té práci celé srdce, rozum, sílu... **(Povzdychne si)** A k řešení mám stejně daleko jako... před sedmi léty.

Julie Tvoje poslední kouzlo se nevydařilo?

Čaroděj Nevydařilo? Nevydařilo? Kdyby se toliko nevydařilo. Přivodilo zkázu!

Julie Tak je to nezdár nebo úspěch?

Čaroděj Věz, že to není jen obyčejný nezdár. Bude mít ještě následky.

Julie Už jsi dneska jedl, strýčku?

Čaroděj Jedl? Ty se ptáš, jestli jsem jedl? Dítě, stojím tváří v tvář stavovské krizi, jaká v mé kariéře nemá obdoby! Mám jí snad čelit s nacpaným pupkem?

Julie Já jsem přesvědčena, že stejně přijdeš na to, co hledáš. Hledáš přece něco, vidě?

Čaroděj (pro sebe) A čas ubíhá... Cítím, jak kvapí...

Julie (odchází) Připravím ti něco k snědku.

Čaroděj Znáám tolik věcí... Starobylá kouzla a čáry mám v malíčku. V hloubi mé lbi spočívají veškeré znalosti magie jak stočené hádě. Vykurýroval jsem revmatismus královny burgundské, vypěstoval jsem obilí uprostřed lité zimy, na tisícimetrovou dálku jsem dokázal změnit kurs lodí! Jednou jsem... **(Povzdech)** A co nemám v hlavě, je v téhle sluji. Prastaré rukopisy... čin-

ské ... egyptské ... Veškeré vědění ... veškeré vědění ... A přesto zbývá ještě jeden problém, na nějž snad není odpovědi. Jeden jediný problém – a na jeho rozřešení záleží víc, než na řešení všech ostatních. **(Pauza)** Tím problémem je smrt. Královna burgundská strádala revmatismem a já ji vykuroval. Je jí už pětasedesát a o revmatismu nemá ani potuchy. V kloubech jí ani nevrzne. Skáče. Poskakuje. A to všechno jen díky mému lektvaru! **(Tiše)** Ale nemohu ji zachovat při životě! Nejdřív povolají samozřejmě mne, ale pak pošlou pro kněze a ten starý voškrd jí bude přát hodně štěstí na její cestě a modlit se, aby konečný cíl její pouti odpovídal životu, jakému přivykla. Vykurování jejího revmatismu pak nebude stát za zínku. Co má vlastně na tomto světě cenu, když nemůžeme žít navěky? **(Delší pauza)** Jaký nádor zločiný sklátí asi mne ... ? **(Zvenčí se ozve Juliin výkřik. Vzápětí se prudce rozletí dveře a do místnosti vběhne Julie)**

Julie (rozčileně) Strýčku, je tady nějaký člověk! Nějaké chlapisko!
Čaroděj Co? Člověk?

Julie Nějaké chlapisko! Takový divný pabouk! A jde sem!

Smith (vchází) Zdravíčko ... Ehm, můžu dál? ... Neřekli byste mi, kde to jsem? **(Ticho)** Zdá se, že se mi stal malér ... **(Ticho)** Jmenuji se Smith. **(Pauza)** Promiňte, že jsem vás polekal. Opravdu jsem to neměl v úmyslu, věřte mi. Rozumíte, co říkám? Jmenuji se Smith. **(Mluví k nim jako k divochům z jihoamerického pralesa)**

Čaroděj Ovšem. Rozumím vám.

Smith Díky bohu, že mluvíte anglicky!

Čaroděj Já jsem Gumbil. A toto je moje neť Julie.

Smith Těší mne, že vás poznávám, slečno. **(Ticho)** Víte ... Omlouvám se, že mluvím trochu z cesty, ale myslím, že se mi stalo něco tak podivného ... Pokusím se vám to vyložit ... ehm, jednoduše. Víte, prováděl jsem jakýsi experiment.

Čaroděj Rozumím.

Smith Opravdu? To je dobře.

Čaroděj Stalo se to mou vinou. Odkud přicházíte, cizince?

Smith Přímo z Albanských laboratoří. Pochybuji, že byste o nás někdy slyšel. Ještě donedávna jsme dělali na docela zajímavé práci v oboru spektrogyronostomie, ale tenhle problém jsme už zmákli a já jsem si dělal jisté předběžné přípravy k něčemu skutečně velkému. Klidně můžu říct, že by se to dalo nazvat otevřením nového obzoru pro lidstvo. Jsem vědec, víte. **(Nepřesvědčivě dodává)** My vlastně neustále otvíráme lidstvu nové obzory ... Mohl byste mi říct, proč ... ehm, nosíte takovéhle šaty?

Čaroděj Naše šaty jsou naprosto normální.

Julie Zato ty vaše jsou divné.

Smith (začíná si uvědomovat pravdu) Co se to děje? Kde to, k sakru, jsem?
(Ticho) Který se píše rok?

Čaroděj Devět set čtrnáct.

Smith De- **(Zasténá)** Co jsem to jen provedl? Přisám Arthur C. Clarke, co jsem to provedl?

Julie Nemá všech pět pohromadě, strýčku?

Čaroděj Je to možné. Ale neplaš se, má milá. Povězte, cizince, který rok jste si myslel, že je?

Smith Tisíc devět set šedesát osm, samozřejmě.

Julie Ano, strýčku, nemá všech pět pohromadě!

Smith Je přece rok devatenáct set šedesát osm. Copak nechápete, že –

Čaroděj Ano – Gumbil to chápe. Přišel jste z budoucnosti, cizince.

Smith Ano !

Čaroděj Ano !

(Oba jsou tímto vývojem věcí zaskočeni)

Smith Do minulosti . . .

Čaroděj Zákonové času přestali platit.

Smith Včerejšek . . . se stal dneškem.

Čaroděj Celý svět – ráno, poledne, noc . . . všechno v jeden ráz.

(Pauza, pak oba současně)

Čaroděj Co jsem to jen udělal?!

Smith

Julie Už toho mám dost! Jestli je to pravda, strýčku, jestli jsi sem doopravdy přenesl toho člověka z doby, která je pro něj tím, co naše pro nás, tak . . . tak . . . **by ses měl stydět!**

Čaroděj Neměl jsem nikterak v úmyslu přenést sem tuto osobu. Nejzajímavější vskaké na tom je – nemluvě o dokonalosti provedení, jež je práva mé pověsti – nejzajímavější je to, že jsem se nechtěl plést do zákonů času, ale podvolit si smrt. Vás, pane, pak pokorně prosím o odpuštění.

Smith Soudím, že jste nějaký čaroděj?

Čaroděj Ten nejslavnější ze všech.

Smith Hm . . . tak dobře . . . hmm, ale stejně, vaše omluva není na místě.

K chybě došlo na mé straně, víte . . . ehm, stařečku. **(Nervózně si odkašle)** Věc se má tak, že jsem prováděl jakési experimenty, které se týkají toho, čemu se v laických kruzích říká „věčný život“. Je zvláštní, že vy také, svým vlastním způsobem, pracujete na tomto poli, ale to je jen pouhá shoda okolností. Zřejmě jsem se někde ve svých výpočtech dostal na scestí. Nejspíš mi unikla nějaká desetinná čárka. Ale byla to moje chyba!

Čaroděj Jste směšný blázen, co plká samé tlachy! Již jsem se dopátral své chyby. Došlo k ní v sedmém odvaru.

Smith (odměřeně): Dovolte mi, abych jako vědec prohlásil, že si vyhrazuji právo přiznat své omyly. Přiznáváme se k nim všichni, pokud nás o to někdo požádá a pokud můžeme očekávat, že druhá strana porozumí našemu vysvětlení . . . nebo našemu omylu. O vědeckých nedopátráních bylo už sepsáno nemálo slavných a značně oblíbených populárně naučných knih.

Čaroděj Já jsem vás sem přenesl!

Smith Já jsem se sem přenesl.

Čaroděj Tak se zas odnese! **(Odejde s mocným bouchnutím dveří)**

Smith Je mi líto, že jsem ho tak rozčilil.

Julie Strýček je jako bouře, která se brzy přežene. Je to hodný člověk. Nikomu by neublížil, leda těm, kdo mu stojí v cestě.

Smith A když mu v ní někdo stojí?

Julie Potom ... je přece čaroděj.

Smith (přechází po místnosti) Tak tohle je ta historická Anglie.

Julie Proč by měla být hysterická, pane?

Smith Vy jste mi nerozuměla, ale to nevádí.

Julie Je to hodně jiné v té vaší době?

Smith Hodně. Daleko víc si potrpí na hygienu, je tam například mnohem světleji. Tady je ale tma, co?

Julie Jsem hodně jiná, než ženy ve vaší době?

Smith Ano ... ach, ano. Hodně.

Julie V čem, pane?

Smith Vypadáte daleko ... zajímavěji.

Julie Jsou ženy v té vaší době –

Smith Prosim vás, neříkejte pořád „v té vaší době“. Připadám si starý sta a sta let. Ale vždyť taky jsem! K sakru (**Sklíčeně**) Sotva se tam ještě někdy vrátím.

Julie (tiše; snad i mírně sexy) Nesmutněte. Třeba bych vás dokázala toho pocitu osamělosti zbavit.

Smith Ano, ale ... Ano, musím pracovat, abych se mohl vrátit. Nebude to snadné bez mých knih. Nicméně se o to musím pokusit. Chci říct ... že člověk by se měl navzdory protivenství ...

Julie Za chvíli se vám už třeba ani nebude chtít odtud ...

Smith O tom silně pochybuji.

Julie Myslíte, že jsem krásná?

Smith Krásná? Ano ... ano, jste a hodně, že ano?

Julie Nemám na sobě zrovna ty nejlepší šaty. Mám jedny moc hezké, z hedvábu. Dostala jsem je loni od strýčka, když dostal spoustu peněz za nějaké kouzlo. (**Pauza**) Jsem ještě panna, víte.

Smith Neříkejte.

Julie Ale jsem už zaslíbená. Jste také zaslíbený?

Smith Zaslíbený? Ne ... ne. To je jediná dobrá stránka věci – nikdo mne nebude postrádat. Ale má práce zřejmě ustrne. Alespoň na čas.

Julie Líbím se vám?

Smith Eh ... hmm ...

Julie Jestli se vám líbím, tak mě můžete políbit. Sir Guy říkal, že mám nejsladší dech v celém království. (**Libají se**) Myslím, že mě smíte políbit ještě jednou. (**Opět. Dvě se rozletí**)

Sir Guy Ha! Přestaňte. Přestaňte, nebo vás rozsekám na cimpr camp! (**Sahá po meči**)

Julie Sir Guy!

Sir Guy Co je to za chlapisko?

Smith Jmenuji se Smith. Jsem vědec.

Sir Guy Věstec?

Smith Ne, ne, ne!

Julie Tohle je Sir Guy, kterému jsem zaslíbena.

Sir Guy Pravdaže, a tento slib bude dodržen! Každý, kdo by chtěl zneuctít pannu Julii, zhyne mým mečem.

Julie Vaše zloba se obrací proti nepravému, Sire Guyi, neboť já sama jsem

tomu člověku padla do náručí. A přestaňte si hrát na lamželezo, vy šašku, i když musím přiznat, že to hrajete docela obstojně. Smith je cizinec daleko od domova a musíte se k němu chovat zdvořile.

Sir Guy O tom si promluvíme později, Julie. A odkud, pane, z které země přicházíte?

Julie Smith je z budoucnosti.

Sir Guy Kýho d'asa, já mu ukážu budoucnost! Ale vem to nešť, žijeme v roz-
todivném světě a nejlepší lék na jeho potvornosti je zaťatá pěst.

Smith Jsem vědec.

Julie Ano, Smith je vědec. Udělal kouzlo, které se nepovedlo, anebo ho
udělal můj strýček...? Ale ať je to jak chce, teď je tady a já si myslím,
že ho miluji.

Sir Guy (řve) Pak tedy zhyne! (Chápe se meče)

Julie Ne!

Sir Guy Ano!

Smith Já bych vám to vysvětlil...

(Čaroděj se vrací)

Čaroděj Vítejte, Sire Guyi, vítejte. Přišel jste v okamžení, kdy se v mém
domě dějí poněkud neobvyklé věci.

Smith Ten člověk mě chce zabít! Odmítám zemřít kvůli jedné desetinné
čárce!

Čaroděj Je to pravda, Sire Guyi?

Sir Guy Pravda pravdoucí. Už by byl dávno na cimpr campr, kdybyste ne-
přišel.

Čaroděj Váš meč by byl jako obvykle hbitější, než vaše myšlenky. Nesmíte
ho zabít – jen byste tím zkomplikoval už takhle zapletenou situaci.

Sir Guy A stejně ho rozporcuju. Vaše neteř mi řekla, že ho miluje.

Čaroděj Je to pravda, mé dítě?

Julie Miluju cizince, strýčku.

Sir Guy Cizinec zemřel!

Čaroděj Mluvíte z cesty – oba. Nechci už slyšet ani slovo!

Sir Guy Už je pozdě. Když jsem vstoupil, tak se objímali! Mé rytířské cti se
dostane zadost jedině jeho smrtí.

Smith Copak se musíte chovat tak zatraceně středověce?

Čaroděj A co kdybych ho radši nechal zmizet?

Sir Guy Zmizet?

Julie Zmizet?

Smith A sakra!

Čaroděj Dostal se sem mojí přičiněním a mojí přičiněním také odejde.
Vrátím ho zpátky do jeho časův.

Julie Ne!

Sir Guy (škodolibě): Zbavíme se ho navždy?

Čaroděj Na věky věkův.

Sir Guy To je dost dlouhá doba.

Smith Mohu do toho mluvit?

Čaroděj Řekl bych, že ani ne.

Smith Koukejte, pane, já mám doktorát filosofie, aby bylo jasno! A vím, že

je zhola nemožné, abyste mi nějak pomohl. Možná, budu-li mít dost času a má paměť vyvine nadlidské úsilí... potom se mi to snad podaří. Ale potřebuju ticho a klid. A nenechám se otravovat hulákáním nějakého středověkého živočišného tlučhuby... tlučhuby!

Sir Guy Na konci mého meče najdete věčný klid a ticho!

Smith Jestli chcete zase vyhrožovat –

Julie Zabiju se, když mi vezmete Smithe!

Caroděj Chovej se slušně, holka. V tomto domě nezemře nikdo jinak, než mou vlastní rukou. Sire Guyi! Když se mi podaří přenést cizince zpátky... anebo správněji řečeno dopředu, uspokojí to váš ctěný meč?

Sir Guy Jo... ano! Pryč s ním! Ať nás už konečně přestane otravovat! (Zlomyslně) Pokud znám dobře vaše kouzla, myslím, že rozdíl mezi mým mečem a vaším dílem bude zcela nepatrný.

Caroděj To nejsou právě zdvořilá slova, Sire Guyi. Nepřešla vás ta strnulost v noze, když jsem vám dal kouzelný prášek?

Sir Guy Jo... to je pravda.

Caroděj A když uvážíte, že jste byl nejmladší z pěti bratrů, a jenom díky čtyřem nešťastným náhodám jste nyní v pořadí první, kdo zdědí všecko, co patří vašemu otci –

Sir Guy Ano... ano, zrovna o tomhle jsem chtěl s vámi mluvit. Mám zato, že už snad nadešel čas, aby taky můj otec...

Caroděj Později, Sire Guyi... později. Teď je na řadě Smith. Předpokládám, že jste připraven k návratu?

Smith Jistě. Ale jak už jsem řekl –

Caroděj Jest tedy rozhodnuto. Navrátíte se!

Smith Neřekl byste mi, jak to chcete udělat?

Caroděj Zopakuji své kouzlo z dnešního rána – pozpátku.

Smith Panenko skákavá!

Caroděj Vy nevěříte v moji čarovnou moc?

Smith Jste představitelem všeho, s čím nemohu v životě souhlasit. Jste zlomyslný, nevědomý, nevědecký a navíc zatraceně umíněný tmář. Štěstí, že nejste součástí přírody, a že se už nebudete dále vyvíjet. Jste odsouzen k nevyhnutelnému zániku.

Julie Strýčku, jestli pošleš Smithe pryč, pak mě musíš poslat s ním.

Sir Guy Dobrá, když vy takhle, tak já jdu taky. Co na tom sejde, jestli ho zabiju ve své nebo v jeho době? Svůj meč vezmu s sebou.

Caroděj A když to neudělám, děvče?

Julie Pak tedy umřu. Já vím, že je to staromódní umírat z nešťastné lásky, ale jediný platný způsob života je ten, který se nám líbí, a já bych bez Smithovy lásky umřela.

Caroděj Pak nemám na vybranou – musím tě poslat s ním.

Smith Podívejte –!

Caroděj Ale půjdu s vámi.

Smith Ach, jen to ne!

Sir Guy Mám ruku na jílci! Už ať jsme v tahu!

Smith Ano! Ano! Začneme! Čím dřív tenhle nesmysl skončí, tím dřív se můžu věnovat tomu, jak se dostat z téhle šlamastiky vlastním přičiněním.

Čaroděj Všichni tedy souhlasíme s cestou do Smithovy doby? Sire Guyi, jste připraven?

Sir Guy Vždy připraven! (Tasí)

Čaroděj Julie?

Julie Chci zůstat se Smithem.

Čaroděj A vy, cizince?

Smith Eh! Čert vás vem...

Čaroděj Mohu tedy začít. Započnu tam, kde jsem skončil. (Zvolna) Započnu tam, kde jsem skončil... (Gumbilův hlas přechází do nesrozumitelného mumlání. Scéna temní. Romantická melodie z úvodu dostává „sférický“ nádech a posléze ji přebírá zcela moderní beat)

O b r a z 2.

Scéna se rozjasňuje a my se ocitáme v neméně čarovné kuchyni, byť o poznání vědecktější... Opravdu? – Na první pohled určitě... Ale také zde pokrývají zdi police s baculatými folianty, na stolech se kupí křivule a baňky... Jen otevřené ohniště vystřídala elektrická pícka... A podívejme, je tady skutečně o poznání světleji!... Tak to je ta laboratoř! Naši hrdinové stojí uprostřed té spouště, ještě se trochu chvějí z přestálé pouti časoprostorem, rozhlížejí se... Beatová parafráze umlká...

Čaroděj Tak... a jsme tady. Je to tady, že ano?

Smith (sténá) Vy... vy jste to dokázal! To... tohle je přece moje pracovna. Moje knihy! Můj psací stůl! Fotografie Alberta Einsteina s jeho vlastnoručním podpisem! A ten rámus venku na ulici... Vrátil jsem se! A vy... vy jste to dokázal!

Sir Guy Je mi špatně od žaludku.

Čaroděj Ano, nebyla to tak klidná cesta, jak měla být, ale snažil jsem se ze všech sil.

Julie Strýčku, ty jsi ten nejchytřejší člověk na zemi!

Čaroděj (zamyšleně) Ano... máš pravdu.

Smith Omlouvám se vám, pane. Upřímně se omlouvám. Bylo to pro mne hotové osvícení. Prohlédl jsem. Musíme si o tom ještě promluvit. Musíte mi to vysvětlit.

Čaroděj Jsem Gumbil. V tom je celé vysvětlení.

Smith Magie! Tak cizí všemu, co jsem zastával. Bláboly z dětských pohádek, záminka pro povyražení excentristů. Ale ono to **funguje!** Přísámboh, ono to funguje! Mají pak tyhle krámy nějaký smysl? Všechny tyhle knížky... všechna má pojednání... má disertační práce ve vepřovici...! Doktorát filosofie si můžu strčit za klobouk!

Julie Já vám ho vynahradím.

Sir Guy Pomalu, holka. Tvá slova jítří meč v mé pochvě.

Smith Kušte, člověče! Gumbile – mohu vám říkat Gumbile? – vždyť vy byste mohl dát mému světu tolik věcí. Svět na ně není připraven, ale já vám ho zpracuju.

Sir Guy Dej si na něj pozor, čaroději. Tlachá, aby získal květinu Julii, která patří vám a má se stát mojí (odstupuje a sahá po meči), a taky stane, neboť s ním zakrátko skoncuju! (Chytá se za ústa a míří ke dveřím)

Smith (starostlivě) Zůstaňte tady! Kam si myslíte, že to jdete?

Sir Guy Ven. Můj žaludek prahne po čerstvém vzduchu.

Smith Ale v těchto šatech přece nemůžete ven – v drátěné košili a s dvoumetrovým mečem.

Sir Guy (zvolně) Vaše drzost jen odečítá minuty vašeho žití.

(Odchází)

Julie Pitomec. A to jsem byla kdysi štěstím bez sebe, že se stanu jeho ženou.

Caroděj Až do dneška nebylo tvé srdce takhle vrtkavé –

Julie Až do dneška jsem nebyla zamilovaná.

Caroděj Tento muž, Smith, se pro tebe nehodí! Patří do jiné doby!

Julie Ale nepatří, strýčku, určitě ne – jsme přece spolu!

Caroděj Tak jsem to nemyslel.

Smith Cítím se za to zodpovědný.

Caroděj Jste za to zodpovědný!

Smith Ujišťuji vás, že mé city k vaši neteři nepřekračují rámec počestnosti.

Caroděj Nevěřím!

Julie Nevěř, strýčku! **(Ke Smithovi)** To bych do vás neřekla.

Caroděj Musím si to promyslet. Půjdu také na procházku.

Smith Na vašem místě bych to nedělal.

Caroděj Proč ne?

Smith Lidé by vás mohli mít za podivína.

Caroděj Já jsem podivín! **(Odejde)**

Julie Tak...

Smith Tak...?

Julie Proč mě nechcete milovat?

Smith **Takhle** to neberte. Prostě proto, že... Víte, mám svou práci... a vůbec, jsme naprosto neslučitelní.

Julie Nechápu, jak to myslíte.

Smith Já taky ne – a už to je jisté přiznání. Ale nemohu teď kloudně na nic myslet... přihodilo se tolik věcí.

Julie Nepřihodilo se nic víc, než že jsme našli jeden druhého.

Smith To není –

Julie Strýček je velice šikovný **(její hlas vláční)**, ale nechápu, proč by to mělo mít vliv na vaši lásku. Nebo se bojíte Sira Guye?

Smith Samosebou, že ne!

Julie Není to špatný člověk, ale udatný taky moc není – když zabíjel svého posledního draka, potřeboval pomocníka. Pravděpodobně by vás ani nedokázal zabít.

Smith (Smithe se zmocňuje láska. Zasněně) Mám takovou radost.

Julie Můžete se tedy se mnou klidně a bez váhání milovat...

Smith Z toho mám taky radost... **(Políbí se)** Doufám, že se strýčkovi nic nestalo. Teď se mu nesmí nic přihodit. Strašně na tom záleží.

Julie Propánakrále, ty jsi nekňuba. Ale stejně tě miluju. **(Opět se políbí)**

Smith Musím se ti přiznat, že když jsme se ráno líbali, na ničem jiném mi nezáleželo. To se mi ještě nestalo.

Julie Jak to?

Smith Víš, ještě nikdy jsem se ženami nic neměl, a ony se mnou taky ne.

Vždycky jsem byl zaneprázdněný nějakou prací a ony taky... alespoň myslím.

Julie Já nejsem zaneprázdněna ničím! Všechn můj čas patří tobě a je to všechn čas světa. **(Políbí se)**

Smith Doufám, že se strýčkovi nic nestalo.

Julie Copak se se mnou nikdy nebudeš milovat? Prsa se mi dmou touhou a ty mluvíš o strýčkovi.

Smith Promiň. Ale pochop, je to všechno tak zvláštní. Je to podivný den.

Nejsem na takové – **(Vřítí se Sir Guy)** Á, Sir Guy! Jste nějaký pocuchaný. Alespoň pokud se to dá říct o muži navlečeném do brnění.

Sir Guy Co je to maškarní bál?

Smith To znamená – Neviděl jste někde čaroděje?

Sir Guy Viděl jsem mnoho věcí, ale čaroděje jsem neviděl.

Smith Musím se po něm podívat.

Julie Toho najdete docela snadno.

Smith Jak to?

Julie Vždycky, když strýček vyjde z domu, seběhnou se kolem něho celé davy.

Smith (odchází) Ano, právě tohle mám na mysli. **(Mizí za dveřmi)**

Julie Sire Guyi?

Sir Guy Ano?

Julie Chci vás poprosit, abyste mi odpustil. Nemůžu za to, že jsem se zamilovala do Smitha.

Sir Guy (stísněně) Nemluvte o tom, prosím vás.

Julie Ach? A proč ne?

Sir Guy Protože... protože se nemáte zač omlouvat. Já bych měl prosit o prominutí...

Julie Ano? Tak prosím, pokračujte.

Sir Guy Byl jsem vám nevěrný.

Julie Ha...! S Marjory Millerovou, co? Všimla jsem si, jak po ní házíte očima.

Sir Guy Ne... ne. Došlo k tomu před chvilkou – v malé komnatě, která jezdí nahoru a dolů.

Julie Nahoru a dolů? Co je to za nesmysl?

Sir Guy Mluvím pravdu, milá Julie. Stalo se to před chvílí, když jsem šel ven. Najednou se přede mnou rozestoupila stěna, za ní byla komnata a v ní stála krásná panna. Vešel jsem tedy dovnitř, panna řekla „jedeme dolů“, stěna se opět zavřela a my... jsme jeli dolů... A pak se to stalo!

Julie Tak se mi zdá, že tady nejsou všichni tak liknaví jako Smith.

Sir Guy Jsem z toho všeho celý tumpachový... ale je to tu hezké.

Julie Snad kdybych ho vzala do té komnaty, co jezdí...

Sir Guy Je to trochu strašidelné.

Julie Kdybych byla se Smithem, nevadilo by mi, že je to strašidelné. Jistěže vám odpouštím, Sire Guyi. Proč bych vám neodpustila, když si teď budu brát Smitha.

(Dveře se rozletí a dovnitř vtrhne čaroděj)

Čaroděj (řve) Co je to maškarní bál?

Julie Já nevím, strýčku. Proč se ptáš?

Čaroděj Něžací lidé se mě vyptávali, jestli tam nejdu.

Sir Guy Mě se na to taky ptali.

Caroděj Nicméně, znělo to urážlivě a tak –

(Vstoupí Smith)

Smith (vyplašeně) To jste spískal vy, ty žáby dole v hale?

Čaroděj – a tak jsem je proměnil v ropuchy. (Ke Smithovi) To jsou ropuchy.

Smith (ječí) Ropuchy nebo žáby – okamžitě je proměňte nazpátek!

Čaroděj Prosím. (Zakašle) Už se stalo.

Smith Děkuji vám...

Sir Guy Ženské tady ukazují nohy.

Smith Nezačínejte zas cvokařit.

Čaroděj Je to pravda. Viděl jsem to. Náramně zajímavé.

Julie Smithi...?

Smith, Ano, Julie?

Julie Nevzal bys mě do té komnaty, co jezdí dolů a nahoru? Sir Guy tam už byl; ukáže ti, kde to je.

Smith Vezmu tě tam, ale musíš mi slíbit, že mi nikam neutečeš.

Julie Nikdy tě neopustím. Ale pojď už honem! Sir Guy nám ukáže cestu.

Smith Tak dobře, půjdeme. Ale dokud se nevrátíme, Gumbile, neodcházejte z téhle místnosti.

Čaroděj Budu sedět a přemýšlet.

Julie Tak bych ti chtěla ukázat svoje nohy, drahý Smithi...;

(Všichni krom Gumbila odcházejí)

Čaroděj Hmm... Ano... To je všechno v pořádku, ale čas, nezávisle na tom, kde ho trávím, mi utíká pod rukama. Musím pracovat, musím se vrátit ke své práci. (Prochází se po laboratoři) Je tu příliš světla... Jak může pracovat v takovém světle? Říká si vědec. Vědec... Ale co vlastně dělá? Tvrdí, že jeho práce se podobá mojí, a přesto se zdá, že o kouzlech neví zbla a nerozezná zábu od ropuchy! Zřejmě jen předstírá zájem o Velká Tajemství. Ale má tady spoustu rukopisů. Podívejme se, co je v nich... (Vytahuje z police knihu) Podívejme... Těžko se to čte, ale... Teo... rie klasické dynamiky... Co to má znamenat? Ne, nedám to z ruky dokud na to nepřijdu... Hmm... podívejme... (Cte) Pohybuje-li se nějaké pevné těleso rovnoměrným pohybem po kružnici, je určováno obloukovou mírou a časovým úsekem, který opisuje; jeho úhlová rychlost se pak musí rovnat...

(Vstoupí opět Smith s Julií. Táhne ji za ruku a Julie se zklamaně ohlíží ze dveří)

Smith (podrážděně) Co na tom vidíš, Julie? To přece není žádná komnata. Je to výtah. Vozí lidi nahoru a dolů.

Julie Ale Sir Guy jel zase dolů.

Smith Ano... tak ho nech jezdit. Jsem rád, že můžu být se strýčkem.

Julie Ta panna v té komnatě, co jezdí dolů –

Smith Povídám ti, že je to výtah, Julie.

Julie Tak tedy ve výtahu. Ale ta panna nestála moc o to, abysme jeli se Sirem Guyem.

Smith Výtahy se nesmí přecpávat, víš. Jsou jen pro šest pasažérů – má to co dělat s tlakem a napětím – a Sir Guy se v tom svém brnění vyrovná šesti pasažérům.

Julie Smithi?

Smith Ano, Julie?

Julie Vezmeš si mne za ženu?

Smith (myslí svoji odpověď upřímně, ale odpovídá tak, že je zřejmé, že chce mít pokoj) Ano, Julie.

Julie Tak to už mi na té komnatě, co jezdí dolů, tolik nezáleží.

Smiths To je výtah, Julie. Ale musím mluvit se strýčkem... (**Otáčí se a tuhne**)

Caroděj Ano! Ano! Ano! Aha... ale ano!

Smith (nakvašeně) Co to zase provádíš! Podívej se, jak mi ty knihy roztahal!

Julie Já mu jeho nepořádnost taky často vyčítám.

Smith Ale vypadá jako pomatený.

Julie S tím si nedělej starosti, drahý Smithi, vždycky takhle vypadá, když čaruje.

Smith Čaruje! Ale tady nesmí čarovat. Chci říct... že ty jeho čáry fungují až moc! No tak, Gumbile... uklidněte se. Zachovejte klid a ne – **On si čte.**

Caroděj (Čte) Představme si dynamický systém stanovený jediným souřadným q , a předpokládejme, že $q = q_0$, které značí rovnovážnou polohu...

Julie To je divné kouzlo.

Caroděj To není kouzlo, moje milá. Smithi! Netušil jsem, že něco takového vůbec existuje! Vždyť oni už našli klíč! Ano, zámek však bude zapotřebí vyrazit násilím.

Smith Ne, Gumbile, ne. Klíč máte v ruce už dávno vy. Vaše kouzla –

Caroděj Nevedou nikam, než ke zkáze.

Smith Přenesl jste nás sem...?

Caroděj Dával jsem se do těch vašich rukopisů... a vidím v nich vzorec... vzorec pravdy. Znějí mi hlavou jako písně moudrých mužů, daleko moudřejších než Gumbil. Ale ještě není pozdě.

Smith Ale, proboha, člověče, vždyť ve srovnání s tím, co dokážete vy, to jsou... pouhé křížovky.

Caroděj Ne!

Smith Ale já chci kráčet ve vašich stopách.

Caroděj Chcete se stát čarodějem?

Smith Samozřejmě!

Caroděj Dobrá, vydejte se tedy na stezku, po níž jsem krácel já, ale mne na ní nepotkáte, neboť já se budu ubírat cestou, kterou vy chcete opustit. Stanu se vědcem! Zůstanu tady.

Julie Mě už nic nepřekvapí. Chůva měla pravdu, když mi říkala, že všichni chlapi jsou nestálí. Ale co na tom, že ztratím strýčka, když získám manžela – to je přijatelná výměna pro dívku v mém věku.

(Vstoupí nadšený Sir Guy)

Sir Guy Budu se ženit!

Smith Jakmile zvládnou svoji novou profesi, provedu tomuhle chlapovi ty nejšerednější kousky.

Sir Guy Copak mi nikdo nepoblahopřeje?

Caroděj (mumlá) Klid... musím mít klid.

Julie Jak k tomu došlo, Sire Guyi?

Sir Guy Budu si brát paní z té komnaty, co jezdí dolů a nahoru. Jmenuje se Obsluha Výtahu. Že je to krásné jméno? Chce si mě vzít a usadit se, i když vlastně nevím, co tím myslí.

Čaroděj Tak se s ní ožeňte a nechte starce na pokoji.

Sir Guy Budeme se brát ještě dneska! **(Huláká a tasí meč)** A nedopustím, aby mi stál někdo v cestě! Sbohem! **(Zabouchne za sebou dveře)**

Čaroděj A teď je řada na vás – Smithi a Julie. Musíte se vrátit.

Smith Ano. Budu se učit z toho, co jste zanechal před staletími v oné temné sluji.

Čaroděj Učte se. Najdete tam všechno.

Julie A já se o tebe budu starat, aby se ti hezky učilo.

Smith Ale kdo se bude starat o vás, Gumbile?

Čaroděj O mě? **(Směje se)** Já nepotřebuju, aby se o mne někdo staral. Pochopíte, že i když jsem se vzdal svých starých cest, nikdy na ně nezapomenu. Zůstanou tu se mnou má kouzla a ta mi už zajistí pohodlný život. Ale teď se musíte vydat na cestu.

Smith Podaří se vám to? Můžete nás poslat zpátky?

Čaroděj Ach, ano... ano. Půjde to. Jste připraveni?

Julie Já ano. Sbohem, milý strýčku.

Čaroděj Sbohem, sladká Julie. Smithi?

Smith Připraven. Sbohem, Gumbile.

Čaroděj Sbohem, Smithi. Každý svou vlastní cestou. A nyní... **(Mručí, pokračává, sténá, mumlá, vzdychá... Scéna opět temní, Gumbilův hlas překrývá již známá hudba sfér. Krátká pauza. Do ticha a do tmy se naposledy ozývá čarodějův hlas)** Tak... a jsou v tahu. Konečně klid. **(Zvuk odtahované židle)** Tak, kdepak jsem to přestal? **(Čte)** Základy teorie elektromagnetismu. Hmm... to vypadá naozaj zaujímavě...

O b r a z 3.

Do romantické melodie se mísí ptačí cvrlikání. Svítá. Na předscéně stojí opuštěně a nemohoucne Smith s Julií. V pozadí několik stromů jako živých, i větévka s ptáčkem se jim nad hlavami houpe... a houpe...

Julie Tak se mi zdá, milý, Smithi, že nás strýček nepřenesl až do domu.

Smith Nikde ho nevidím.

Julie Ale ta krajina je mi povědomá.

Smith Porozhlédnem se trochu kolem, miláčku. Nemůže to být daleko.

Julie Tyhle stromy znám. Hrála jsem si pod nimi, když – **(Šeptá)** Někdo sem jde!

(Za scénou zvuk pochodujících nohou setniny obrněnců)

Smith To jsou vojáci. **(Hledí mimo scénu)**

Julie Podívej se, jak jsou oblečení –

Smith To není možné! Tak si myslím, že ten tvůj strýček – **(Zasténá)**

Rímský voják (mimo scénu) Zastavit stát!

(Pochodující setnina se zastaví)

Smith (s falešnou bodrostí) Dobré jitro!

Rímský voják Buďtež pozdraveni ve jménu Caesarově!

(Gong)

O p o n a

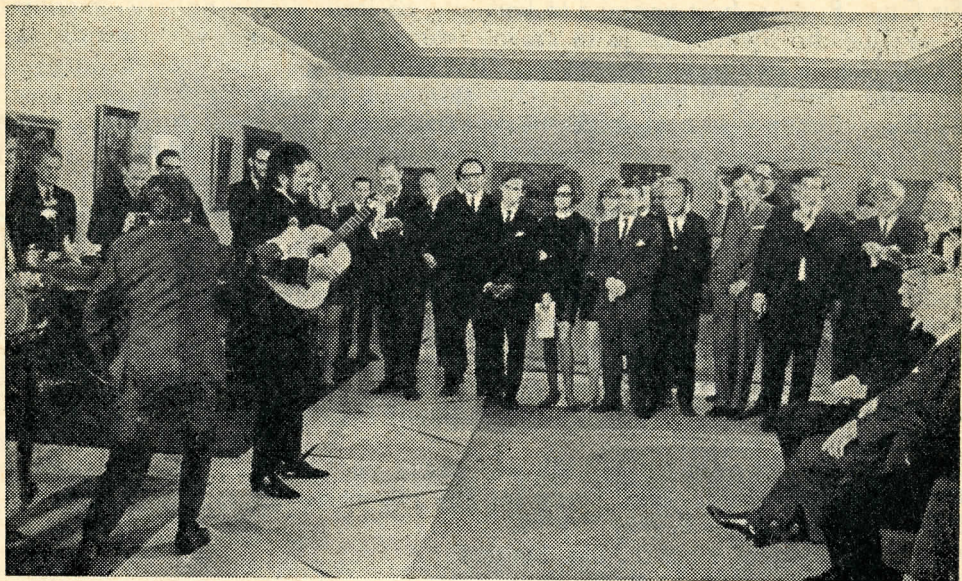
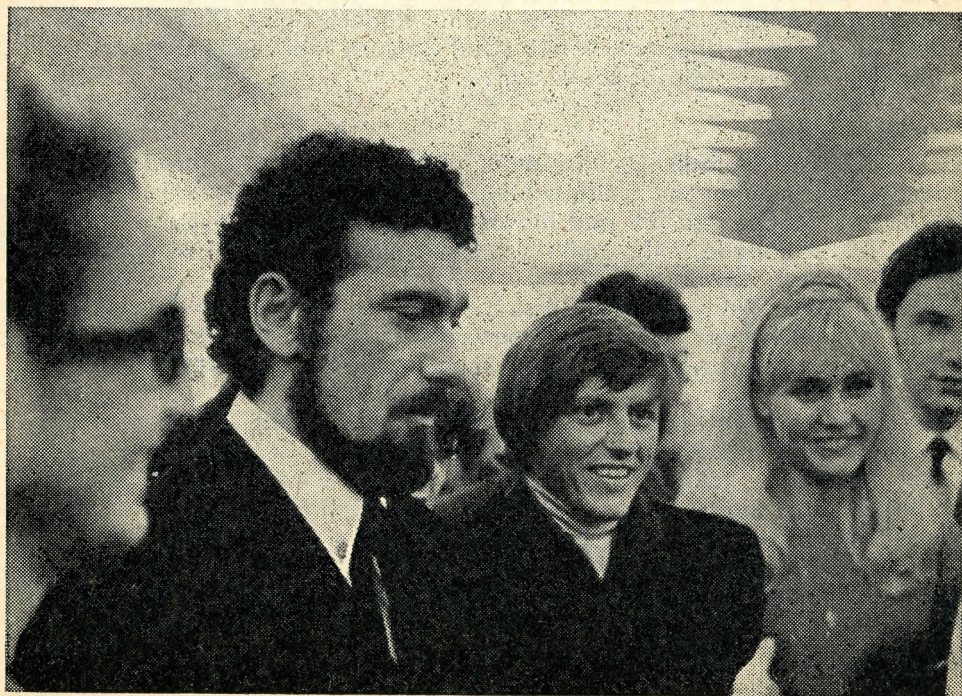
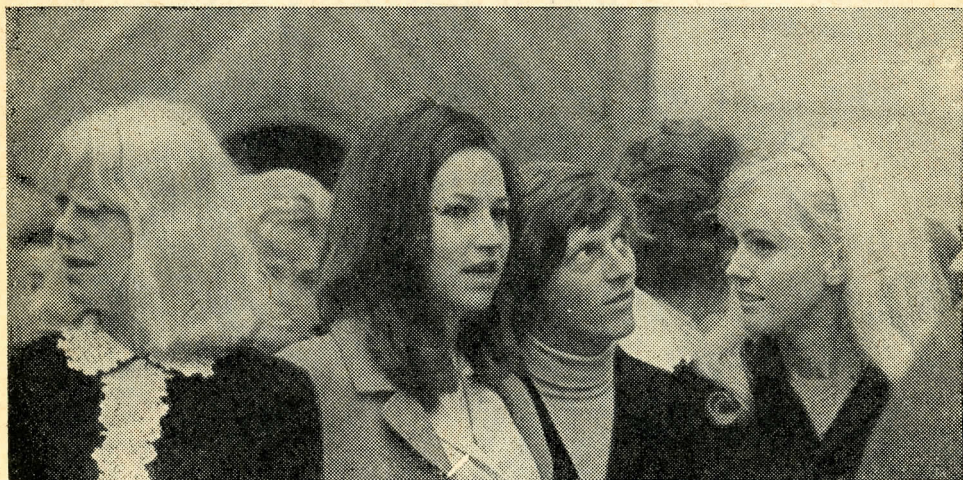

FOTO VILÉM SOCHŮREK

ZPĚVÁCI NA HRADĚ

D. SPRINGFIELD

NEJPOPULÁRNĚJŠÍ ZPĚVAČKA VELKÉ BRITÁNIE. A BRITOVÉ JDOU VE SVĚM OBDIVU TAK DALEKO, ŽE V ANKETÁCH STAVÍ DUSTY SPRINGFIELD DOKONCE NA PRVNÍ MÍSTO VE SVĚTĚ. KAŽDOPÁDNĚ MÁ TATO ZPĚVAČKA MEZI ELITOU POP MUSIC MÍSTO ZAJIŠTĚNO, TAKÉ PROTO, ŽE JEJÍ KOMERČNÍ ÚSPĚCHY JDOU RUKU V RUCE S PŘÍNOSEM UMĚLECKÝM.

Dusty Springfield se narodila 16. 4. 1940 v londýnské čtvrti Hampsteadu. Její sáhodlouhé vlastní jméno zní Mary Isobel Catherine Bernadette O'Brien. Je blondýnka, měří 161 cm, váží 51 kg. Do života vstoupila Dusty Springfield jako PRODAVAČKA DESEK v sklepní prodejně, pak pracovala v expedici jedné prádelny.

Její pěvecká kariéra se datuje od roku 1958, kdy Dusty vstoupila do souboru LANA SISTERS, s kterým absolvovala první profesionální vystoupení

v Savoy Cinema Lincoln a další angažmá v televizi a v rozhlasu. O dva roky později výrazně ovlivňuje její postup v žebříčku popularity BRATR TOM SPRINGFIELD, který založil trio Springfields, ve kterém kromě něho a Dusty zpíval také Jim Feild, jehož později vystřídal Mike Hurst. Tom Springfield i Hurst jsou nyní činní jako producenti. Pop-folkový styl Springfields lze vzdáleně přiblížit přirovnáním k pozdějším Seekers, které objevil právě Tom Springfield.

Skupina SPRINGFIELDS si v Anglii vydobyla značnou popularitu, po prvé desce Dear John následovaly velké hity Breakaway, Bambino, Island of Dreams a Say I Won't Be There, a proto rozpad souboru v roce 1963 vyvolal v řadách fanoušků velké rozhořčení. O to větší byly pochyby, zda Dusty, nastupující DRÁHU SÓLOVÉ INTERPRETKY, uspěje a získá si ještě větší přízeň publika. Vždyť účinkování se Springfields znamenalo i vystoupení v slavném londýnském Palladiu, dva filmy, natáčení v Nashville, v roce 1963 vystoupení v show pro královskou rodinu a další úspěchy. Avšak hned PRVNÍ SÓLOVÁ NAHRÁVKA rozptýlila všechny obavy. Jmenovala se I Only Want to Be with You a postoupila až na druhé místo britské Hit-Parade, u nás ji pod názvem Chytila jsem motýlka nazpívala Helena Vondráčková. Z následujících nahrávek je třeba uvést především dvě písně, které pro Dusty napsal slavný americký skladatel Burt Bacharach I Just Don't Know What to Do with Myself a Wishin' an Hopin', z nichž druhá se stala velikým hitem v USA a vysloužila si tak cenu časopisu Cashbox.

Tak začala velká kariéra zpěvačky, kolem jejíhož jména vznikla však i dva-krát KONTRAVERZE. Za neúspěch lze považovat mimořádně významné angažmá v New Yorku s orchestrem Buddy Riche; zřejmě nezískala sympatie jeho vedoucího, který se o ní nevyjadřoval právě uctivě. Diskusi vyvolalo také Dustino rozhodnutí vystupovat v JAR navzdory přísnému zákazu, který pro toto území na protest proti politice apartheidu vyhlásila britská hudebnická odborová organizace.

V řadě hitů, které Dusty Springfield 'udělala' – Losing You, Goin' Back, I'll Try Anything aj. – vyniká zejména její nahrávka písně italského původu YOU DON'T HAVE TO SAY YOU LOVE ME, s kterou v roce 1966 postoupila na prvé místo britského žebříčku a do Top 5 americké Hit-Parade. Po delší nahrávací pauze se v poslední době Dusty Springfield vrátila do prvé desítky britského žebříčku s písní I Close My Eyes and Count to Ten. Veliký význam pro další její dráhu na gramofonových deskách bude mít nedávno podepsaná smlouva se skvělou americkou společností Atlantic, pro kterou chystá první snímky.

Dusty Springfield je populární na celém světě. Nedávno ukončila v Japonsku velkolepé turné, při němž absolvovala 18 televizních vystoupení v 15 dnech! Vypráví však, že její japonský pobyt provázely neustálé kolize – ve dveřích. Byla totiž informována, že v Japonsku mají muži přednost, ti ji však naopak prokazovali svou znalost západních mravů a tak dobrá vůle obou uvízla v rychle se otáčejících dveřích.

A ještě jeden z typických názorů Dusty Springfield – co ji nejvíce přivádí do rozpaků? Když je fotografována!

Jaromír Tůma

Z ROZHLASOVÝCH STUDIÍ

HRADEC KRÁLOVÉ

DOBŘÝ DEN

HUDBA I TEXT BOHDAN MIKOLÁŠEK

Řubato

Kdo se na svět dí- vá jen přes tmavé brý- le, vidí potom čer- né
i to, co je bí- lé a vidí jenom noc i když se rozední. Dobrý
den, dobrý den, dobrý den. Otevři o-či a podívej se ven, je tam den, dobrý den, dobrý
den. Když budeš chtít, tak bude jako sen; dobrý den, dobrý den, dobrý
den. Často se prý stá-vá, i vám se to může stát,
že člověk rá-no vstá-vá i když by chtěl ještě spát .. Přesto přestaň semračit a
na nový den nebud' zlý i když venku je zima a v teple se tak pěkně
spí - myslí jenom na to, co je veselé, vyskoč z postele a zpívej,

G G7 C Cmi G C D G G7 C Cmi
G C Ċ Ċ D7
G C G C G C G D G C
G C G C G D C D
G Bb C D Db C G Ami D7
Hmi Emi C E A
G9 A G9 A G9
C9 A E F

The image shows a musical score for a song. It consists of ten staves of music, each with a line of lyrics underneath. Above the notes, various chords are written in capital letters: D, G, C, G, C, C, C, G, D, G, C, G, C, G, D, C, D, G, C, G, A mi, E mi, A mi, E mi, A mi, E mi, C, H, G, A mi, E mi, A mi, E mi, A mi, E mi, C, H, E mi, C, H, E mi, C, H, E mi, C, H, D7, G, C, G, C, G, C, G, G, D, C, D, G, C, G, D. The lyrics are in Czech. The music is in G major (one sharp) and 4/4 time. The score includes a variety of note values, rests, and bar lines. The lyrics are: a zpívej. Dobrý den, dobrý den. Otevři o-či a podívej se ven, je tam den, dobrý den, dobrý den. Když budeš chtít, tak bude jako sen, dobrý den, dobrý den, dobrý den. Tak už běž, ať nezmeškáš ten vlak co každý den se sebou rozjíždí, co včera, dnes, i zítra vo-zí tě z jednoho místa na druhé. Tan vlak jepný a přesto jedeš sám, jako každý, vidíš jen ten kousek místa, co dnes máš a zatím za oknem ti o-kamži-ky u-tí-ka-fí a snimi den, který už ne-u-vi-díš. Nech si kousek místa pro nový den, den, de, de, ad lib. Každý den i slunce polední i chladnou rosu, když se rozední, měj rád, měj rád, měj rád, ja-koby byl tvůj poslední. Dobrý den, dobrý den, dobrý den. O-tevři o-či a podívej se ven, je tam den, dobrý den, dobrý den. Když budeš chtít, tak bude ja-ko sen, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý den.

a zpívej. Dobrý den, dobrý den. Otevři o-či a podívej se ven, je tam
 den, dobrý den, dobrý den. Když budeš chtít, tak bude jako sen, dobrý den, dobrý
 den, dobrý den. Tak už běž, ať nezmeškáš ten vlak co každý den se sebou
 rozjíždí, co včera, dnes, i zítra vo-zí tě z jednoho místa na druhé.
 Tan vlak jepný a přesto jedeš sám, jako každý, vidíš jen ten kousek místa, co dnes máš a zatím
 za oknem ti o-kamži-ky u-tí-ka-fí a snimi den, který už ne-u-vi-díš.
 Nech si kousek místa pro nový den, den, de, de, *ad lib.*
 Každý den i slunce polední i chladnou rosu, když se rozední, měj
 rád, měj rád, měj rád, ja-koby byl tvůj poslední.
 Dobrý den, dobrý den, dobrý den. O-tevři o-či a
 podívej se ven, je tam den, dobrý den, dobrý den. Když budeš chtít, tak
 bude ja-ko sen, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý den, dobrý

Z ROZHLASOVÝCH STUDIÍ

BRNO

VÁLKA JE VŮL

HUDBA: O. VESELÝ / TEXT: F. JEMELKA

HRAJE SKUPINA SYNKOPY 61

Protest-song

Napsal si někdo na starej kůl prostinkej nápis válka je vůl.

Před kůlem stojím, če-pi-ci smekám, vočích mám slzy a pak si klekám,

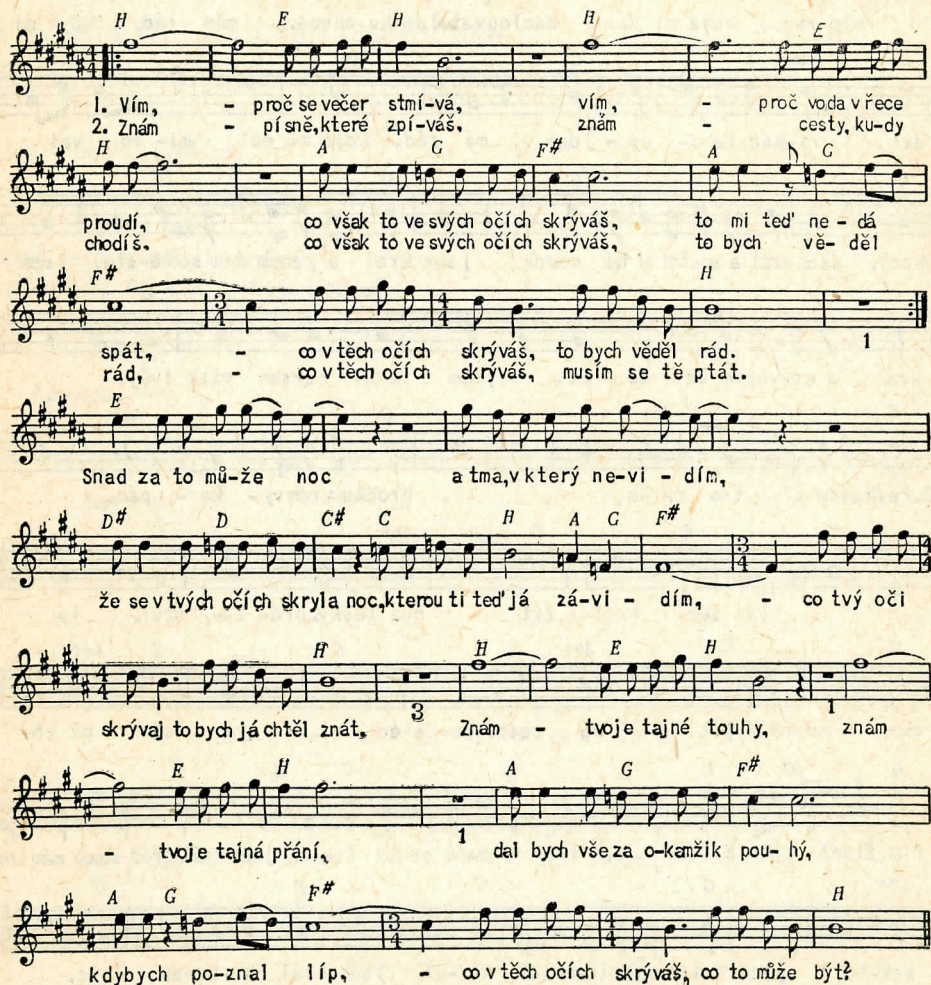
modlím se za ty, kte-ří ten kůl nevi-dí a nečtou, že válka je vůl.

FLAMENGO

CO SKRÝVÁŠ V OČÍCH

HUDBA: KAREL KAHOVEC / TEXT: IVO PLICKA

© EDITIO SUPRAPHON, PRAHA-BRATISLAVA 1968

1. Víím, - proč se večer stmívá, víím, - proč voda v řece
2. Zním, - písně, které zpíváš, znám, - cesty, ku-dy
proudí, chodíš. co však to ve svých očích skrýváš, to mi teď ne - dá
co však to ve svých očích skrýváš, to bych vě- děl

spát, rád, - co v těch očích skrýváš, to bych věděl rád. 1
Snad za to mů-že noc a tma, v který ne- vi - dím,

že se v tvých očích skryla noc, kterou ti teď já zá- vi - dím, - co tvé oči
skrývaj to bych já chtěl znát, 3 znám - tvoje tajné touhy, znám

- tvoje tajná přání, 1 dal bych vše za o-kamžik pou- hý,

kdybych po-znal líp, - co v těch očích skrýváš, co to může být?

KRÁL

HUDBA: PAVEL FOŘT

TEXT: EDUARD VRŠEK

© EDITIO SUPRAPHON, PRAHA-BRATISLAVA 1968

1. V štěstí už ne - dou - fám, v klidu tě po - slou - chám.

mám rád, když mi dál namlouvat lás - ku chceš, mám rád, když mi

dál ří - káš, že o - de - jdeš, má rád, když mě dál mi - lo - vat

chceš. Jsem král a zoufat si tak nesmím, Jsem král a jenom tím se tě - ším, jsem

král a ne - věřím už so - bě, jsem král nejsem však tvůj.

2. Postavím zí - tra chrám, hrobku v něm vy - ko - pám,

já sám nechci žít bez lásky, přá - te - ství, já

sám musím jít na cestu po - sled - ní, já sám už vě -

řím, život je hřích. Jsem král to dávno se už řeklo, jsem král, před sebou mám teď

pek - lo, jsem král, mockničanu mi ne - ní. Jsem král, ne - bu - du nic.

Z DÍLNY SKUPINY BRATŘÍ GONDOLÁNŮ

ŠA-LA-LI

CIKÁNSKÁ PÍSEŇ

HUDBA A TEXT ANTONÍN GONDOLÁN

© EDITIO SUPRAPHON, PRAHA-BRATISLAVA 1968

Volný český překlad

Půjdu já za svým děvčetem
bydlí dole u řeky
proč jenom odešla s jiným
způsobila mi tím velkou bolest
a já si smutně zpívám
šaj šaj šaj šalali...

Moderato

Dža- va me pa-le pi-ra- ni - joj be-šel

pa - šo pa-ňo- ri - sos-ke joj ge-la a-vre - ha

ba - ri joj kerd-žas mange - lač.

šaj, šaj, šaj ša-la li šaj, šaj, šaj ša-la li.

šaj, šaj, šaj ša-la li, šaj, šaj, šaj.

Fade out

AŽ TY A JÁ

HUDBA: ALFONS JINDRA / TEXT: IVO FISCHER

© EDITIO SUPRAPHON, PRAHA-BRATISLAVA 1968

Slowly
B^b

Až ty a já budem příst v rukou stín, až touhy vnás rozta-
jí jako cín. až barva dnů bude stá- řím še-di- vá.
svět kolem nás půjde dál. - Až bu-de znát, že už
nic víc nezby- vá, řeknem si: at! Život nám za to stál.
Pro ty chvíle vlídné ná- hody, pro tvá ú- sta svů- ní ja- ho- dy,
pro ten mě- síc, jak se nám vždycky smál. - Pro tvou lás- ku
pl- nou zá- zra- ků, pro tvé pís- ně, psa- né do mra- ků, pro- to prá- vě
ži- vot nám za to *f* stál.. *p* Až ty a já budem
příst v rukou stín, až tou- hy vnás rozta- jí ja- ko cín,
za chladný práh ty a já půjdem spát. A sám pan Bach bude
nám cestou hrát. *pp* A sám pan Bach bude nám cestou hrát. - - -

THE COWBOY

AMERICKÁ LIDOVÁ

Allegretto

1. Oh a man there lives on the west - ern plain, With a
 2. He laughs at death and he scoffs at life, He

ton of fight and one ounce of grain, Who herds the cows and
 feels quite sick un-less in some strife He fights with a forty four, a

robs the train and he goes by the name of cow - boy.
 rif - le or knife, He's a roll-ick-ing reck - less cow - boy.

JACK O'DIAMONDS

AMERICKÁ LIDOVA

Slow waltz time

1. Oh Mol-ly, Oh Mol-ly, 'tis for your sake a-
 Chorus Jack o' Dia-monds Jack o' Dia-monds, I know you of

lone That I leave my old par-ents, my house and my
 old, You've robb'd my poor pock-ets of sil-ver and

home, That I leave my old par-ents You've caus'd me to
 gold, Oh, whis-key, you vil-lian, You've been my down-

roam I'm an old rab-ble sol-dier and Dix-ie's my home.
 fall You've kick'd me, you've cuff'd me but I love you for

AŽ PŮJDEŠ RÁNO ULICÍ

HUDBA: TOMISLAV VAŠIČEK / TEXT: PAVEL VRBA

Rock-tempo

1. Až pů- jdeš rá- no u- li- cí, - snad se tvé dvě o- či sklopí,
2. Tím faktem zce- la zmože- ná, možná i zá- plavou li- dí,
jestli je ne- u- myl městský vůz kro- pi- cí, najdeš tam mo- je
poznáš, že vlastně jsi
stopy. o- so- ba zkažená, pro- to- že tvé o- či vi- dí.
Já zatím do- ma, do trpného rodu dávám sloveso milovat. Dálas mě v lásce do dů- cho- du,
1 když jsem chtěl tolik pracovat 3. Víím, že se už nic nezmě- ní,
4. Až půjdeš rá- no u- li- cí,
zlý m kouzlem k to- bě jsem vlečen. Čeká mě do smrti
za- táh- nu na okně ro- lo. Večer mě bez tebe
po to- bě blázně- ní, i hostejný kú- směvům slečen.
u- tlu- kou slaví- ci, pro- to- že bu- du tak só- lo.

Pieta

Hudba a text Karel Kryl

Měli monstrance
cestou nakradené
a snímky pro rodiny
jež léta neviděli
místní sebrance
válkou nakažené
tu trochu zeleniny
záviděli
Holky z ulice
trochu pomuchlali
a pak jim zaplatili
držadlem bajonetu
Sklady munice
pečlivě zavírali
a pak se posadili
pod Pietu

Sedíce pod Pietou
cpali se omeletou
hlasitě nadávali
na pitomou nudu

Čmárali po Pietě
pozdravy Mariettě
kterou si půjčovali
neznajíce studu
Jednu neděli
polní zabalili
poslední pohledníci
příbuzným odeslali
Potom odjeli
aniž zaplatili
na cestě železnicí
usínali
Nikdo neplakal
nikdo nelitoval
nikoho nebolelo
že jeli bez loučení
Někdo přitakal
jiný poděkoval
nikomu nescházel
poroučení

Rubato

Emi B^bmi7 Emi D7 Emi D7
V rohu náměstí, kou- sek od nádra-ží, pod černým baldachýnem,
G A H7 Emi B^bmi7 Emi D7
ko-mínem vytvo-ře-ným, ně-má boles-tí, stá - la nad drená-ží
Emi D7 Emi Emi B^bmi7
Ma-do-na smrtvým synem u-mu-če- ným. Stá- la zmate- ná
Emi D7 Emi D7 G A H7
nena-dá-lým hlukem, na ru-ce déšť jí padal jak slzy vele-kněze,
Emi B^bmi7 Emi D7 Emi D7 G A
tro- chu zdě-še-ná pod-napilým plu-kem, čo vůbec ne-vy-pa-dal
H7 % Emi D7 Emi D7
na ví-tě-ze. Sto-jíce u Pi-e-ty kou-ři-li ci-ga-re-ty,
Emi D7 kuple-ty z ka-baretu zpíva-li pro Pi-e- tu
a šnapsem žízeň hnali kilome-tr klusem
a když je dozpí-va-li, otrásli se hnusem. CODA
Emi D7 Emi D7 G A H7
holčičku pěti-letou písme-na za-u- ja-la načmá-ra-ná křídou,
Emi D7 Emi D7 Emi
číst se však neu-či-la, tak nápis pohla-di-la, písme-na roz-ma-zala,
Emi Emi Emi
zbytek umyl déšť, zbytek u-myl déšť, zbytek u-myl déšť.

NEKONEČNÁ CESTA

HUDBA: PETR JANDA

TEXT: PAVEL CHRASTINA

O dům dál běž, každej po-ví- dá, o dům dál, tam
 Tak jdu dál, jen pětka mi zbejvá, tak jdu dál, tam

nikdo nehlí- dá, o dům dál však poli-cajt zí- vá.
 kde se nalej- vá, malej zá- zrak, co žal u-mej- vá.

Sám v tom člověk moc často lí- tá. sám se občas v mindráku zmí- tá,

sám ještě ve snách, když už svítá dům kam složit hlavu u- ví- tá. Noc je moc dlou-

há, je moc dlouhá, je moc dlouhá, je moc dlouhá. *D.C. al Fine*

SEMAFOR KLUB VYDÁVÁ SVÝM NÁKLADEM GRAMOFONOVOU DESKU. MŮŽETE ZNOVU USLYŠET: MAGDALENU, PISEŇ HAMLETA O HVĚZDÁCH, COP, PAMPELIŠKU, KARAVANU, SÁDLO NA CHLEBA A DALŠÍ.

československé divadelní a literární jednatelství
Vyšehradská 28, Praha 2 – Nové Město

Miloš Macourek	HRA NA ZUZANKU
Ivan Klíma	KLÁRA A DVA PÁNI – CUKRÁRNA MYRIAM
Arthur Miller	CENA. Přeložili Luba a Rudolf Pellarovi
Miodrag Bulatovič	GODOT PŘIŠEL. Variace na velmi staré téma. Přeložil Dušan Karpatský
Jan Kopecký	KOMEDIE O ANEŠCE KRÁLOVNĚ SICILSKÉ, Z DOB, KDY JEŠTĚ RYTÍŘI PRO ČEST A SLÁVU SVĚHO JMÉNA PO SVĚTĚ PUTOVALI. Podle staré lidové hry. Spolupracovali B. Beneš, V. Lukáš, St. Žáža
Frank Tetauer	ZPOVĚDNÍK. Drama o osmi obrazech

Objednávky textů, katalogů a ZPRÁV DILIA, které měsíčně informují o všech novinkách, posílejte na adresu DILIA, distribuční oddělení, Cetelná 25, Praha 1 – Staré Město, telefon 628 31.

repertoár malé scény

Vydává ministerstvo kultury a informací v nakladatelství Orbis, n. p. Redakce Repertoáru malé scény a Amatérské scény: Jiří Beneš (vedoucí redaktor), Pavel Bošek, Marie Vašínková. Grafická úprava: Pavel Jasanský. Adresa redakce: Praha 2, Vinohradská 2, telefon 22 10 57. Tiskne Státní tiskárna, závod 2, Praha 2, Slezská 13. Rozšiřuje PNS, objednávky přijímá každá pošta i doručovatel. Vychází měsíčně; cena výtisku 2,50 Kčs. Toto číslo bylo odevzdáno tiskárně začátkem října 1968.

NEOBJEDNANÉ RUKOPISY NEVRACÍME.

© Orbis 1968

Právo k provozování uveřejněných textů zadává Československé divadelní a literární jednatelství, Praha 2, Vyšehradská 28; autorská práva autorů hudebních skladeb chrání Ochranný svaz autorský, Praha 6, Čs. armády 20.

PŘIJELA K NÁM POUŤ

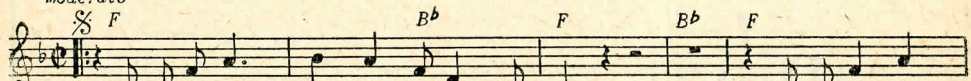
HUDBA: MIROSLAV HANÁK / TEXT: RONALD KRAUS

ZPÍVÁ MILAN ČERNOHOUZ

© EDITIO SUPRAPHON, PRAHA-BRATISLAVA 1968

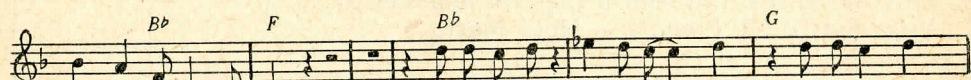
Moderato

F *Bb* *F* *Bb* *F*

Dej si na můj ú - čet s vodkou džús. Vem si lístek,
Kup si párek s žem-lí vpapí - ru. Dvacet metrů
Dej si na můj ú - čet s džúsem gin, Nech si hádat

Bb *F* *Bb* *G*

navštív zámek hrůz. 1 Ustřelnice dej si rá- nu, platím jízdu
lesklých kaný- rů. Naskoč si jak ranní ptá- če na kolo-toč,
z rukou datum křtin. Vyhrajem ze sádry džbá-nek, navštíví-me

Bb *Ami*

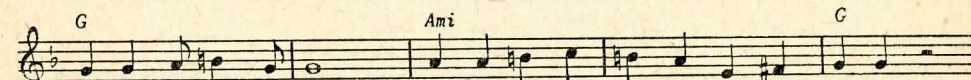
vtobo- ga - nu, i půl kila mar-ci- pá- nu, pojd!:.. Přijela k nám
na tryská - če, nastav kapsu pro ko- lá- če, pojd!:.. Přijela k nám
každý stá- nek, u vchodu nám sví-tí plá- nek, pojd!:.. Přijela k nám

F *Bb* *F Fine* *Bb* *Ami*

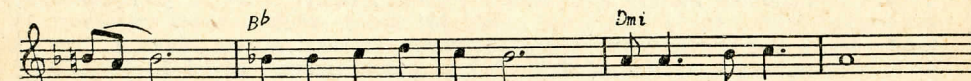
pouť! Jen to srd- ce zper- ní - ku, ti
pouť!
pouť!

G *Ami* *G*

koupit ne-hod- lám, bar-vou by ti a- ni nešlo k pleti,

Bb *Dmi*

ó, stím tvým a tím dru-hým, kte-ré i já mám,

Eb *C*

už bys mě!a, mo - je mi-lá, tře- tí!

B.S.al Fine

RONALD KRAUS (1927), ZAČÍNAL V ROZHLEASE. NAPSAL PŘESNĚ (DO UZÁVĚRKY TOHOTO ČÍSLA) 169 TEXTŮ K PISNIČKÁM. NEJVÝZNAMNĚJŠÍ: SPADLA HVĚZDA, ROMEO A JULIE, PŘIJELA K NÁM POUŤ, JOSEFINA, POSLEDNÍ STÁDO, CO DÁL TI PSÁT, BUDU HLEDAT DÁL. SPOLUPRACUJE S ROZHLESEM, TELEVIZÍ, VYŠEL NA DESKÁCH SUPRAPHON A PANTON. ÚČASTNÍK SOUTĚŽE O ZLATOU LYRU.

RMS 11

BRIAN
HYLAND

